

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Ziņojums

(saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 806/2014 92. panta 4. punktu)

par jebkādām iespējamām saistībām, kas izriet no šajā regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas 2019. finanšu gadā

un Vienotās noregulējuma valdes, Komisijas un Padomes atbildes

Par ziņojumu

Vienotais noregulējuma mehānisms ir ES sistēma, kas paredzēta, lai pārvaldītu grūtībās nonākušu banku noregulējumu iesaistītajās dalībvalstīs, un Vienotā noregulējuma valde (VNV) tajā ir galvenais dalībnieks. Citi svarīgi dalībnieki ir Komisija, Padome un valstu noregulējuma iestādes. VNV pārrauga vienoto noregulējuma fondu (VNF), ko var izmantot banku noregulējumā. Eiropas Revīzijas palātas pienākums ir katru gadu ziņot par iespējamām saistībām, kas varētu rasties.

Līdz šim VNF nav izmantots, bet ir daudz tiesvedības procesu saistībā ar pirmo noregulējumu un citiem lēmumiem, kā arī ar *ex ante* iemaksām VNF. Attiecībā uz 2019. finanšu gadu VNV ir ziņojusi par iespējamām saistībām, kas attiecas uz dažām tiesās apstrīdētām *ex ante* iemaksām, bet nav ziņojusi par iespējamām saistībām, kas attiecas uz noregulējuma lēmumiem. Mēs neieguvām pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam, bet atzīmējam, ka 2020. gadā pieņemti spriedumi var ietekmēt iemaksas VNF.

Saturs

	Punkts
Kopsavilkums	I–IX
Ievads	01–03
Revīzijas tvērums un pieeja	04–12
Revīzijas tvērums	04–09
Revīzijas pieeja	10–12
Apsvērumi	13–73
I daļa. VNV iespējamās saistības	13–64
Iespējamās saistības, kas attiecas uz tiesvedību pēc noregulējuma lēmumiem un lēmumiem neveikt noregulējumu	16–36
Iespējamās saistības, kas attiecas uz principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”	37–40
Iespējamās saistības, kas attiecas uz banku iemaksām vienotajā noregulējuma fondā	41–57
Iespējamās saistības, kas attiecas uz administratīvajām iemaksām	58–60
Citi tiesvedības procesi un papildu informācija	61–64
II daļa. Komisijas iespējamās saistības	65–70
III daļa. Padomes iespējamās saistības	71–73
Secinājumi un ieteikumi	74–78
Pielikumi	
I pielikums. Eiropas Savienības Tiesa un tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas pieejami, lai vērstos pret ES iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru lēmumiem	
II pielikums. Iepriekšējā gadā sniegto ieteikumu pēcpārbaude	
Akronīmi un saīsinājumi	
Vienotās noregulējuma valdes atbilde	

Komisijas atbilde

Padomes atbilde

Revīzijas darba grupa

Kopsavilkums

I Vienotais noregulējuma mehānisms (VNM) ir ES sistēma, ar kuru eurozonā un iesaistītajās dalībvalstīs pārvalda tādu banku noregulējumu, kuras kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas. Galvenais noregulējuma procesa dalībnieks ir Vienotā noregulējuma valde (VNV) – ES struktūra, kas atrodas Briselē. Tā pārrauga vienoto noregulējuma fondu, ko var izmantot, lai atbalstītu banku noregulējumu. Citi svarīgi noregulējuma procesa dalībnieki ir Eiropas Komisija, Eiropas Savienības Padome un valstu noregulējuma iestādes.

II Mums ir pienākums katru gadu ziņot par VNV, Komisijas vai Padomes iespējamām saistībām, kas izriet no noregulējuma uzdevumu īstenošanas. Iespējamās saistības un uzkrājumi parāda finanšu risku, kādam ir pakļautas minētās struktūras. Būtībā, ja resursu aizplūdes varbūtība netiek novērtēta kā maziespējama, pārskatos ir jāsniedz informācija par iespējamām saistībām vai jāparedz uzkrājumi.

III 2020. gada 15. jūnijā gan ES tiesās, gan valsts tiesās pret VNV un Komisiju (bet ne pret Padomi) notika dažādi tiesvedības procesi saistībā ar noregulējuma uzdevumiem. ES tiesās bija celtas 104 prasības pret lēmumiem veikt vai neveikt noregulējumu, 7 prasības saistībā ar principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā” un 23 prasība pret *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā. Turklāt VNV ir paziņots par 2 112 tiesvedības procesiem valsts līmenī. Šajā revīzijā izskatījām to dokumentu izlasi, kas bija saistīti ar tiesvedību pret VNV un Komisiju, kā arī paziņojumus par tiesvedību valsts līmenī.

IV Lielākā daļa lietu ES līmenī ir saistītas ar *Banco Popular Español* noregulējumu 2017. gadā. Tiek prasīts atcelt VNV noregulējuma shēmu un Komisijas apstiprinājuma lēmumu. Turklāt daži prasītāji ir iesnieguši iebildes par tiesiskā regulējuma nelikumību un prasa, lai ES atlīdzinātu zaudējumus. Vairāk nekā tūkstoš prasību pret *Banco Popular Español* noregulējumu ir iesniegtas valsts līmenī. Vēl kopumā trīs tiesvedības procesos ES tiesās tiek prasīts atcelt VNV lēmumus neveikt divu *ABLV* banku un AS “PNB Banka” noregulējumu.

V VNV nolēma neatklāt iespējamās saistības nevienā no IV punktā aprakstītajiem gadījumiem, jo tā novērtēja saistīto risku kā attālu. Mēs atzīmējam, ka tiesvedības novērtēšana vienmēr ir subjektīva, jo tā balstās uz ekspertu spriedumu. Turklāt ir grūti tagad paredzēt šīs tiesvedības iznākumu, jo nav tamlīdzīgas judikatūras. Tomēr mēs neguvām pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV novērtējumam.

VI Pēc *Banco Popular Español S.A.* noregulējuma VNV īstenoja procesu, saskaņā ar kuru bija paredzēts potenciāli atlīdzināt zaudējumus akcionāriem un kreditoriem, kuri varētu būt ietekmēti saskaņā ar principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”. 2020. gada martā VNV secināja, ka neviens no skartajiem kreditoriem nebija sliktākā situācijā kā tad, ja viņiem piemērotu valsts maksātnespējas procedūru, tāpēc tika nolemts neatlīdzināt zaudējumus akcionāriem un kreditoriem. ES tiesās tika iesniegtas septiņas lietas pret šo lēmumu, kad jau bija tuvu VNV galīgo pārskatu parakstīšana. Tādējādi VNV vēl nebija novērtējusi savu saistīto risku un tāpēc neatklāja saistītās iespējamās saistības.

VII VNV iekasē *ex ante* iemaksas vienotajā noregulējuma fondā ar valsts noregulējuma iestāžu starpniecību. 2020. gada jūnijā tika izskatītas 23 lietas pret lēmumiem par *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā. VNV ir uzrādījusi iespējamās saistības 186 miljonu EUR apmērā saistībā ar tiesvedību pret *ex ante* iemaksu lēmumiem ES līmenī, kā arī iespējamās saistības vēl 1 861 miliona EUR apmērā saistībā ar tiesvedību pret šiem paziņojumiem valsts līmenī. Mēs secinām, ka VNV ir patiesi centusies novērtēt risku katrā tiesvedības procesā un uzrādīt attiecīgās iespējamās saistības. Tomēr mēs atzīmējam, ka nesenā spriedumā, kas vēl nav kļuvis galīgs, Vispārējā tiesa konstatēja, ka *ex ante* iemaksu tiesiskais regulējums ir daļēji nelikumīgs. Tādēļ tā uzskatīja, ka VNV nevarēja pietiekami pamatot savu lēmumu. Turklāt nesenā judikatūrā arī noskaidrojies, ka tikai ES tiesas var spriest par to, vai ir paturami spēkā VNV lēmumi par *ex ante* iemaksām. Tātad ir ļoti maz ticams, ka risku varētu radīt valsts tiesvedības procesi pret *ex ante* iemaksām VNF.

VIII Arī pret Komisiju ir celtas prasības ES tiesās saistībā ar *Banco Popular Español S.A.* noregulējumu — gan pret Komisiju atsevišķi, gan kopā ar VNV. Komisija nav uzrādījusi iespējamās saistības, jo tā resursu aizplūdes varbūtību šajā gadījumā ir novērtējusi kā maziespējamu. Mēs neguvām pierādījumus, kas būtu pretrunā Komisijas novērtējumam. Pret Padomi nav ierosināta tiesvedība saistībā ar noregulējuma uzdevumiem, tāpēc Padome iespējamās saistības nav uzrādījusi.

IX Mēs secinām, ka VNV un Komisija ir patiesi centušās uzrādīt iespējamās saistības gadījumos, kad tam ir iemesls. Īpaši var atzīmēt, ka VNV tagad grāmatvedībā labāk atspoguļo tiesvedības procesus pret *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā. Mēs norādām, ka VNV vēl nebija novērtējusi dažus jaunus tiesvedības procesus, jo prasības tiesā bija celtas tikai 2020. gada maijā un jūnijā. Iesakām ņemt vērā jaunus tiesvedības procesus un jaunus spriedumus saistībā ar 2020. gada pārskatiem. Tā kā konstatējam, ka ne visi tiesvedības procesi bija ņemti vērā VNV pārskatos, iesakām VNV ņemt vērā arī pieejamo informāciju par valsts līmeņa tiesvedības procesiem pret noregulējuma lēmumiem.

Ievads

01 Vienotais noregulējuma mehānisms (VNM) tika izveidots ar Regulu (ES) Nr. 806/2014 (VNM regula) un ir ES banku savienības otrais pīlārs. VNM nolūks ir pārvaldīt tādu banku noregulējumu, kuras kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas, ar mērķi pēc iespējas samazināt ietekmi uz reālo ekonomiku un publisko līdzekļu izmantošanu. Vienotā noregulējuma valde (VNV) ir galvenais dalībnieks šajā mehānismā un noregulējuma iestāde visām nozīmīgajām bankām¹ un mazāk nozīmīgām pārrobežu banku grupām, kuras izveidotas eurozonā un iesaistītajās dalībvalstīs². VNV kļuva par neatkarīgu aģentūru 2015. gada 1. janvārī, un kopš 2016. gada 1. janvāra tai ir visas noregulējuma pilnvaras.

02 Procesā, kura rezultātā tiek pieņemts lēmums par kādas vienības noregulējuma sākšanu, ir iesaistīta VNV un Eiropas Komisija. Tajā var būt iesaistīta arī Eiropas Centrālā banka (ECB) un ES Padome³. Noteiktos apstākļos noregulējuma atbalstam var izmantot vienoto noregulējuma fondu (VNF, sk. 41. punktu). VNV un VNF pilnībā finansē banku nozare.

03 VNM regulas 92. panta 4. punktā noteikts, ka ERP ziņo par jebkādam iespējamām saistībām (VNV, Padomes, Komisijas vai citām saistībām), kas izriet no šajā regulā paredzēto VNV, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas. ERP katrai no minētajām iestādēm var pieprasīt visu informāciju, kas ir būtiska tās uzdevuma⁴ veikšanai.

---

¹ Termins “banka” šajā ziņojumā attiecas uz VNM regulas 2. pantā definētajām vienībām.

² To banku sarakstu, kurām VNV ir noregulējuma iestāde, var aplūkot šajā saitē:
<https://srb.europa.eu/en/content/banks-within-remit-srm-and-srb>.

³ VNM regula, 18. pants.

⁴ VNM regula, 92. panta 8. punkts.

Revīzijas tvērums un pieeja

Revīzijas tvērums

04 Šis revīzijas ziņojums attiecas tikai uz iespējamām saistībām, kas izriet no VNM regulā paredzēto VNV, Komisijas un Padomes uzdevumu īstenošanas⁵. Attiecībā uz VNV Revīzijas palāta šajā ziņojumā ņem vērā visas potenciālās iespējamās saistības. Tas attiecas uz 2019. finanšu gadu. Papildus iespējamām saistībām, kas radušās 2019. gadā, grāmatvedim ir jāņem vērā visa būtiskā informācija, kas iegūta līdz galīgo pārskatu sniegšanas dienai⁶. Tādējādi, lai pārskatu izklāsts būtu skaidrs un patiess, var būt jāveic korekcijas vai jāsniedz papildu informācija, tostarp tā var būt 2020. gada laikā iegūta informācija. Pārskatus par 2019. gadu sniedza:

- Vienotā noregulējuma valde – 2020. gada 15. jūnijā,
- Eiropas Komisija – 2020. gada 18. jūnijā,
- Eiropas Savienības Padome – 2020. gada 28. maijā.

05 ERP ir revidējusi arī Eiropas Komisijas un Padomes⁷ 2019. finanšu gada pārskatus, kā arī VNV gada pārskatu⁸, un šo revīziju rezultāti ir izklāstīti citos ziņojumos.

06 Iespējamās saistības ir jāuzrāda gada pārskatos, kā noteikts ES 10. grāmatvedības noteikumā, kas balstīts uz 19. starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu par uzkrājumiem, iespējamiem aktīviem un iespējamām saistībām (sk. [1. izcēlumu](#)). Būtībā iespējamās saistībās un uzkrājumi parāda finanšu risku, kādam ir pakļautas attiecīgās vienības.

---

⁵ VNM regula, 92. panta 4. punkts.

⁶ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715 (OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp.), 98. panta 4. punkts.

⁷ ERP gada pārskati par 2019. finanšu gadu.

⁸ Gada ziņojums par ES aģentūrām attiecībā uz 2019. finanšu gadu, 54. punkts.

1. izcēlums. Iespējamo saistību definīcija

Iespējamās saistības ir:

iespējami pienākumi, kuri izriet no pagātnes notikumiem un kuru esamība tiks apstiprināta tikai, iestājoties vai neiestājoties vienam vai vairākiem neskaidriem nākotnes notikumiem, kas pilnībā neatrodas Eiropas Savienības kontrolē;

vai pašreizējs pienākums, kas izriet no iepriekšējiem notikumiem, bet kuru neatzīst pārskatos, jo nav ticams, ka pienākuma izpildei būs vajadzīga saimnieciskos labumus vai pakalpojumu potenciālu ietverošu resursu aizplūde, vai gadījumi, kad pienākuma apmēru nevar pietiekami ticami novērtēt.

07 Lai noteiktu, vai ir jāuzrāda iespējamās saistības vai jāparedz uzkrājumi, ir jāizvērtē resursu aizplūdes varbūtība. Ja resursu aizplūdes varbūtība nākotnē ir:

- skaidra, tad ir jāuzrāda saistība,
- ticama, tad ir jāparedz uzkrājumi,
- iespējama, tad ir jāuzrāda iespējamās saistības,
- maziespējama, tad informācija nav jāsniedz.

08 VNV, Komisija un Padome šīs varbūtības ir precizējušas sīkāk katra savā grāmatvedības politikā. Atbilstīgi tirgus praksei VNV un Padome “maziespējamu” varbūtību ir definējušas kā tādu, kas nepārsniedz 10 %, savukārt “iespējama” resursu aizplūde atbilst 10–50 % (sk. **1. tabulu**). Komisija “maziespējamu” varbūtību ir definējusi kā tādu, kas nepārsniedz 20 %, un attiecīgi “iespējama” resursu aizplūde atbilst 20–50 %.

1. tabula. Attiecīgo ES struktūru noteiktā varbūtība

ES struktūra	Maziespējama varbūtība	Iespējama varbūtība	Ticama varbūtība	Skaidra varbūtība
VNV	<10 %	≥10 % līdz ≤50 %	>50 % līdz <100 %	100 %
Komisija	<20 %	≥20 % līdz ≤50 %	>50 % līdz <100 %	100 %
Padome	<10 %	≥10 % līdz ≤50 %	>50 % līdz <100 %	100 %

Avots: VNV, Komisijas un Padomes grāmatvedības prakse.

09 Saskaņā ar ES 10. grāmatvedības noteikumu par katru iespējamo saistību kategoriju ir jāsniedz šāda informācija:

- īss iespējamo saistību veida apraksts,
- finansiālās ietekmes aplēse,
- norāde par nenoteiktību attiecībā uz resursu aizplūdes summu vai laiku,
- atlīdzības izmaksas varbūtība.

Revīzijas pieeja

10 2020. gada 15. jūnijā bija uzsākti vairāki tiesvedības procesi pret VNV un Komisiju saistībā ar to uzdevumiem saskaņā ar VNM regulu (sk. **2. tabulu**). Pret Padomi tiesvedība nebija ierosināta. Attiecībā uz 2019. finanšu gadu VNV uzrādīja iespējamās saistības 2 047 miljonu EUR apmērā, bet Komisija iespējamās saistība neuzrādīja. Visas uzrādītās iespējamās saistības attiecas uz *ex ante* iemaksām VNF. Lai veiktu iespējamo saistību revīziju, mēs izlasē iekļāvām ES tiesās ierosinātu 21 lietu un izskatījām attiecīgos tiesvedības dokumentus.

2. tabula. Tiesvedības procesi pret VNV un/vai Komisiju saistībā ar VNM regulā paredzētajiem uzdevumiem (2020. g. 15. jūnijs)

Lietas veids	ES tiesās	Valsts tiesās vai administratīvā kārtībā	Ziņojuma punkti
<i>BPE</i> noregulējums	104	1 455	19.–31. ; 67.–68.
Lēmumi neveikt ABLV un AS “PNB Banka” noregulējumu	3	Neattiecas	32.–36.
Lēmums saskaņā ar principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā” <i>BPE</i> lietā	7	Neattiecas	37.–40.
<i>Ex ante</i> iemaksas	23	657	41.–57. ; 70.
Administratīvās iemaksas	0	Neattiecas	58.–60.
Citi jautājumi	2	0	61.–64.
Kopā	139	2 112	

Avots: ERP, pamatojoties uz VNV un Komisijas datiem; sīkāk sk. attiecīgās nodaļas; tabulā nav iekļautas lietas, kurās tiek lūgta tikai piekļuve dokumentiem.

11 Papildus tiesas prāvu izlasei revīzijas pierādījumus veidoja arī informācija, kas ievākta intervijās ar darbiniekiem, kā arī mēs izskatījām cita starpā VNV, Komisijas un Padomes dokumentus, ārējo juristu un dažu valsts noregulējuma iestāžu (VNI) apliecinājuma vēstules un publiski pieejamus datus. Mēs izskatījām arī VNV privātā ārējā revidenta dokumentāciju (sk. [2. izcēlumu](#)).

2. izcēlums. VNV privātais ārējais revidents

Pamatojoties uz Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/715 104. panta 1. punktu, VNV gada pārskatus pārbauda privāts ārējais revidents. ERP ņem vērā privātā ārējā revidenta veikto revīzijas darbu, lai sagatavotu īpašo gada ziņojumu par attiecīgo Savienības struktūru, kā to pieprasa LESD 287. panta 1. punkts.

12 Pamatojoties uz Līgumā mums paredzētajām tiesībām, VNM regulu un Finanšu regulu, VNV, Komisijai un Padomei ir jāsniedz mums visa informācija un dokumenti, ko

uzskatām par būtiskiem savu uzdevumu veikšanai⁹. VNV un Komisija iesniedza prasīto dokumentāciju, izmantojot drošas virtuālās tumšās telpas un attālinātas piekļuves platformas.

---

⁹ Sk. LESD 287. panta 3. punktu, VNM regulas 92. panta 8. punkts un Finanšu regulas 257. panta 1. punktu.

Apsvērumi

I daļa. VNV iespējamās saistības

13 VNV pārskatiem ir divas daļas (sk. [1. attēlu](#)). I daļa attiecas uz VNV ikdienas darbībām. Tās finansē no ikgadējām administratīvām iemaksām, ko veic visas bankas. Šīs iemaksas izmanto VNV administrācijai un darbības nodrošināšanai. II daļa attiecas uz VNF, ko pārvalda VNV. VNF finansējumu nodrošina bankas, katru gadu veicot *ex ante* iemaksas tādā apmērā, kāds vajadzīgs, lai sasniegtu mērķa summu (sk. [10. izcēlumu](#)). Turklāt noteiktos apstākļos VNV var iekasēt *ex post* iemaksas. Vajadzības gadījumā ar VNF finanšu resursiem var atbalstīt noregulējumu, izmantojot īpašus instrumentus, ja ir izpildīti vairāki nosacījumi¹⁰.

1. attēls. Vienotās noregulējuma valdes budžets

	I daļa	II daļa
	DARBĪBAS	VIENOTĀIS NOREGULĒJUMA FONDS
 FINANSĒJUMS	Administratīvās iemaksas	<i>Ex ante</i> iemaksas
 IZDEVUMI	VNV darbinieki, biroji, darbības	Noregulējuma finansēšana*

Avots: ERP, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 806/2014; *ievērojot noteiktus ierobežojumus.

14 VNV grāmatvedis apliecinājuma vēstulē par 2019. finanšu gada pārskatiem apstiprināja, ka visas iespējamās saistības, kas noteiktas VNM regulas 92. panta 4. punktā, ir uzrādītas. Privāts ārējais revidents ziņojumā par VNV 2019. gada pārskatiem secināja, ka tas guvis pietiekamu pārliecību par iespējamām saistībām, turklāt izcēla uzrādītās iespējamās saistības apstākļu akcentējuma punktā.

15 VNV uzrādītās iespējamās saistības, kā arī jautājumi, kas attiecas uz potenciālām iespējamām saistībām, ir izklāstīti turpmākajos punktos.

¹⁰ Sk. VNM regulas 76. pantu.

Iespējamās saistības, kas attiecas uz tiesvedību pēc noregulējuma lēmumiem un lēmumiem neveikt noregulējumu

16 2017. gada 7. jūnijā tika īstenota pirmā un līdz šim vienīgā ES līmeņa noregulējuma procedūra attiecībā uz banku *Banco Popular Español S.A. (BPE)*. Pret VNV un Komisiju ir uzsākti vairāki tiesvedības procesi, kas attiecas uz šo pirmo noregulējuma lēmumu un VNV vēlāk pieņemtajiem lēmumiem nepiemērot noregulējumu abām ABLV bankām un AS “PNB Banka” (sk. [3. tabulu](#)).

3. tabula. Tiesvedības procesi pret VNV un Komisiju Eiropas Savienības Tiesā 2020. gada 15. jūnijā

Lietas veids	Kopīgi pret VNV un Komisiju ierosināto lietu skaits	Tikai pret VNV ierosināto lietu skaits	Tikai pret Komisiju ierosināto lietu skaits	Kopā
Lēmums veikt <i>Banco Popular Español, S. A.</i> noregulējumu	25	78	1	104
Lēmums par <i>ABLV Bank AS</i> un <i>ABLV Bank Luxembourg</i>	0	2	0	2
AS “PNB Banka”	0	1	0	1
KOPĀ	25	81	1	107

Avots: ERP, pamatojoties uz VNV datiem; tabulā nav iekļautas lietas, kurās tiek lūgta tikai piekļuve dokumentiem vai lietas saistībā ar principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”.

17 Tā kā turpmākajos ziņojuma punktos ir runa par tiesvedību Eiropas Savienības Tiesā, ir svarīgi saprast, kā Tiesa strādā, un atcerēties, kādi tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir pieejami, lai vērstos pret ES iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru lēmumiem (sīkāk sk. [1 pielikumu](#)). Eiropas Savienības Tiesā ir divas tiesas: Tiesa un Vispārējā tiesa. Lai vērstos pret ES iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru lēmumiem, fiziskas un juridiskas personas var izmantot dažādus tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Tie ir šādi:

- prasība atcelt juridiski saistošu lēmumu¹¹ (to var celt divos mēnešos pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas), kas ir adresēts attiecīgajai personai vai kas tieši un individuāli to skar;
- prasība atlīdzināt zaudējumus¹² (to var celt piecu gadu laikā), ja prasītājs pierāda, ka iestāde ir pietiekami nopietni pārkāpusi tiesiskuma principu, ar kuru aizstāv fizisko personu tiesības, pierāda faktisko prasītājam nodarīto kaitējumu un tiešu cēloņsakarību starp nelikumīgo darbību un kaitējumu;
- iebilde par prettiesiskumu¹³ saistībā ar kādas tiesības normas nelikumību. Iebildi var iesniegti tikai kā papildu prasību, piemēram, kopā ar prasību atcelt juridiski saistošu lēmumu.

18 Atbilstoši līdz 2019. gada beigām pieejamajiem datiem vidējais tiesvedības ilgums Tiesā bija aptuveni 14,4 mēneši¹⁴. Vidējais tiesvedības ilgums Vispārējā tiesā samazinājās līdz 16,9 mēnešiem salīdzinājumā ar 20 mēnešiem iepriekšējā gadā¹⁵. Lai gan vairākums *BPE* lietu tika iesniegtas 2017. gada vasarā, tiesvedība lielākajā daļā pirmo lietu (parauglietu) joprojām turpinās. Tam par iemeslu ir lietu sarežģītība, jauna veida tiesiskais regulējums, izvirzīto pamatu skaits, rakstveida apsvērumu apmaiņas ilgums un Covid-19 pandēmija kopš 2020. gada marta (sk. [3. izcēlumu](#)).

---

¹¹ LESD, 263. pants.

¹² LESD, 268. un 340. pants.

¹³ LESD, 277. pants.

¹⁴ Eiropas Savienības Tiesa: 2019. gada pārskats, 26. lpp.

¹⁵ Eiropas Savienības Tiesa: 2018. gada pārskats, 18. lpp.

3. izcēlums. Covid-19 ietekme uz pašlaik notiekošo tiesvedību

Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma dēļ gan Tiesai, gan Vispārējai tiesai kopš 2020. gada marta nācās mainīt darba kārtību, tostarp

- tika pagarināti daži termiņi lietu dalībnieku prasījumu vai apsvērumu iesniegšanai tiesvedības rakstiskajā procedūrā (līdz 2020. gada 31. augustam);
- mutvārdu paskaidrojumu uzklauššana no 2020. gada 16. martam tika atlikta līdz 2020. gada 25. maijam Tiesā un līdz 2020. gada 11. jūnijam Vispārējā tiesā.

Avots: ERP, pamatojoties uz Eiropas Savienības Tiesas datiem¹⁶.

Prasības pret lēmumu veikt noregulējumu

19 2017. gada 7. jūnijā VNV pieņēma *BPE* noregulējuma shēmu, un Komisija to apstiprināja. *BPE* bija novērtēta kā tāda, kas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga. VNV secināja, ka nebija pamatoti sagaidāms, ka *BPE* maksātnespēju varētu novērst alternatīvi privātā sektora pasākumi, un ka noregulējums bija sabiedrības interesēs. Tādējādi tika veikta kapitāla instrumentu norakstīšana un konvertācija un bankas pārdošana par 1 EUR (sk. [4. izcēlumu](#)).

¹⁶ Eiropas Savienības Tiesa: ar Covid-19 saistītā informācija – puses [Tiesā](#) un puses [Vispārējā tiesā](#) 2020. gada 15. jūlijā.

4. izcēlums. Kopsavilkums par galvenajiem elementiem VNV noregulējuma lēmumā attiecībā uz *Banco Popular Español S.A.*

- 1) Kapitāla instrumentu norakstīšana vai konvertācija kopsummā par 4 130 miljoniem EUR, piemērojot VNM regulas 21. pantu:
  - akciju kapitāls – 2 098 miljoni EUR,
  - pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumenti – 1 347 miljoni EUR,
  - otrā līmeņa kapitāla instrumenti – 685 miljoni EUR.
- 2) Uzņēmuma pārdošana *Banco Santander S.A.* par 1 EUR, piemērojot VNM regulas 24. pantu.

Avots: Vienotās noregulējuma valdes 2017. gada 7. jūnija lēmums (SRB/EES/2017/08).

Piezīme. Pirmā līmeņa kapitāla instrumentus parasti veido akcionāru pašu kapitāls un nesadalītā peļņa *inter alia*; otrā līmeņa kapitāla instrumenti var ietvert hibrīdkapitāla instrumentus, subordinēto parādu un rezerves.

20 Līdz 2020. gada jūnija beigām no 101 tiesas lietas, kas bija saistīta ar lēmumiem par noregulējuma shēmas pieņemšanu, 24 bija prasības izmaksāt kompensāciju par iespējamiem zaudējumiem papildus prasībai atcelt noregulējuma lēmumu. No šīs 101 lietas 13 gadījumos prasītāji lūdza tikai atlīdzināt zaudējumus, kuri, iespējams, bija radušies. Piecas no šīm prasībām Vispārējā tiesa atzina par nepieņemamām¹⁷ un divas – par daļēji nepieņemamām¹⁸. Tā kā lielākā daļa celto prasību attiecās uz lēmuma atcelšanu, tās tika iesniegtas divos mēnešos pēc noregulējuma lēmuma publicēšanas.

21 Ņemot vērā ar *BPE* noregulējumu saistīto lietu skaitu un sarežģītību, Vispārējā tiesa ir atlasījusi sešas parauglietas, kuras virzīt uz otro posmu – rakstveida procesu un uzklaušīšanu¹⁹. No šīm sešām lietām VNV ir vienīgais atbildētājs divās lietās, Komisija ir vienīgais atbildētājs vienā lietā, savukārt pārējās trīs lietās atbildētājs ir VNV un Komisija kopīgi. Vispārējā tiesa pārējo lietu izskatīšanu ir apturējusi līdz galīgā sprieduma pieņemšanai minētajās sešās parauglietās. 2019. gada 24. oktobrī Vispārējā tiesa pieņēma nolēmumu par pirmo parauglietu un atzina to par nepieņemamu (sk. **5. izcēlumu**)²⁰. Prasītājs ir iesniedzis apelācijas sūdzību²¹.

¹⁷ Lietas T-473/17, T-522/17, T-557/17, T-618/17 un C-731/17P.

¹⁸ Lietas T-553/17 un T-555/17.

¹⁹ VNV 2018. gada pārskats, 5.4.1. iedaļa.

²⁰ Vispārējās tiesas 2019. gada 24. oktobra rīkojums lietā T-557/17.

²¹ Lieta C-947/19 P, kas iesniegta 2019. gada 23. decembrī.

5. izcēlums. Vispārējā tiesa atzīst pirmo parauglietu par nepieņemamu

Vispārējā tiesa nepieņēma obligāciju turētāja celtu prasību cita starpā par daļēju *BPE* noregulējuma lēmuma atcelšanu, kā pamatojumu norādot to, ka noteiktu otrā līmeņa kapitāla instrumentu konvertācijas atcelšana mainītu noregulējuma lēmuma būtību.

Turklāt šajā lietā tika prasīts arī atlīdzināt zaudējumus, ko radījusi otrā līmeņa kapitāla instrumentu konvertācija atbilstoši *BPE* noregulējuma lēmumam. Rakstveida procesā prasītājs norādīja, ka kompensācijas pieprasījums nav uzskatāms par VNV ārpuslīgumiskās atbildības pieprasījumu, bet par prasību saskaņā ar LESD 266. pantu. Šajā pantā ir noteikts, ka iestādei, kuras akts ir pasludināts par spēkā neesošu, ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai izpildītu Tiesas spriedumu. Prasītājs uzskata, ka tas ietver finansiālu kompensāciju, ja vairs nav iespējams atjaunot situāciju pirms *BPE* noregulējuma. Tomēr zaudējumu atlīdzināšanas pieprasījums atbilstoši LESD 266. pantam ir atkarīgs no apstrīdētā lēmuma (*BPE* noregulējuma lēmuma) atcelšanas, bet atcelšanas prasība nebija sekmīga. Tāpēc arī nepieņēma zaudējumu atlīdzināšanas prasību.

22 Noregulējuma pamatā ir jābūt tās bankas, kura kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, noteiktajai vērtībai. Tā kā noregulējums īsā laikā var kļūt steidzams, tiesiskajā regulējumā ir paredzēts, ka var izmantot pagaidu novērtējumu²². *BPE* noregulējuma shēmas pamatā bija šāds pagaidu novērtējums. Kaut arī VNM regulā noteikts, ka tik drīz, cik vien praktiski iespējams, ir jāveic *ex post* galīgā novērtēšana, ar kuru jāaizstāj vai jāpapildina pagaidu novērtējums, VNV paziņoja, ka tā neprasīs neatkarīgam novērtētājam veikt *BPE* neto aktīvu vērtības *ex post* galīgo novērtēšanu. Pret šo lēmumu ir ierosināti tiesvedības procesi (sk. [6. izcēlumu](#)).

²² VNM regula, 20. panta 10. punkts.

6. izcēlums. Nav paredzēts atlīdzināt zaudējumus atbilstoši *ex post* galīgajam novērtējumam

Daži prasītāji Vispārējā tiesā ierosināja atcelt šo VNV lēmumu. Vispārējā tiesa jau ir izdevusi rīkojumu divās lietās²³, noraidot prasības kā nepieņemamas, jo lēmums tieši un individuāli neskar prasītājus. Turklāt rīkojumos apstiprināts, ka *ex post* galīgais novērtējums nevar dot pamatu zaudējumu atlīdzināšanai akcionāriem un obligāciju turētājiem²⁴ gadījumā, kad izmantotais noregulējuma instruments ir uzņēmuma pārdošana. Vispārējās tiesas nolēmumi ir pārsūdzēti Tiesā²⁵.

23 Daži prasītāji apgalvo, ka viņiem ir tiesības uz zaudējumu atlīdzību gadījumā, ja VNV vai Komisijas lēmumi tiek atcelti. Taču, pamatojoties uz ES judikatūru, prasībām par atcelšanu un prasībām par zaudējumu atlīdzināšanu ir dažādi mērķi. Tāpēc šīs prasības varētu radīt iespējamās saistības tikai par tiesāšanās izdevumiem.

24 VNV 2019. gada galīgo pārskatu sagatavošanas nolūkā VNV Juridiskais dienests saimniecisko resursu aizplūdes varbūtību saistībā ar ierosinātajām *BPE* lietām novērtēja kā “maziespējamu”²⁶, un tāpēc VNV neuzrādīja iespējamās saistības. VNV Juridiskais dienests balstīja secinājumu uz pušu argumentācijas novērtējumu, vienlaikus atzīstot, ka tiesiskais regulējums ir jauns un sarežģīts un ka trūkst attiecīgas judikatūras.

25 Mēs atzīmējam, ka *BPE* lieta bija VNV pirmā noregulējuma lieta un ka tiesvedības novērtēšana vienmēr ir subjektīva, jo tā balstās uz ekspertu spriedumu. Lai gan ir iesniegtas vairākas lietas, līdz šim nav pieņemts neviens spriedums par būtiskiem pamatiem, un tāpēc nav ES līmeņa judikatūras. Pamatojoties uz izskatītajiem revīzijas pierādījumiem, ERP konstatēja, ka daži prasītāji apgalvo, ka ir spēkā nosacījumi, kas vajadzīgi, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība. Turklāt VNV ārējais juridiskais padomdevējs mums apstiprināja, ka, lai gan tas uzskata līdzekļu aizplūdi par maz ticamu, risks ir pat zemāks par “maziespējamu”, jo trūkt attiecīgas judikatūras. Lai gan patlaban ir grūti prognozēt minēto tiesvedības gadījumu iznākumu, jo ar jauno noregulējuma tiesisko regulējumu ir izveidota sarežģīta, specifiska un iepriekš nebijusi

²³ Lietas T-2/19 un T-599/18.

²⁴ VNM regula, 20. panta 12. punkta a) apakšpunkts.

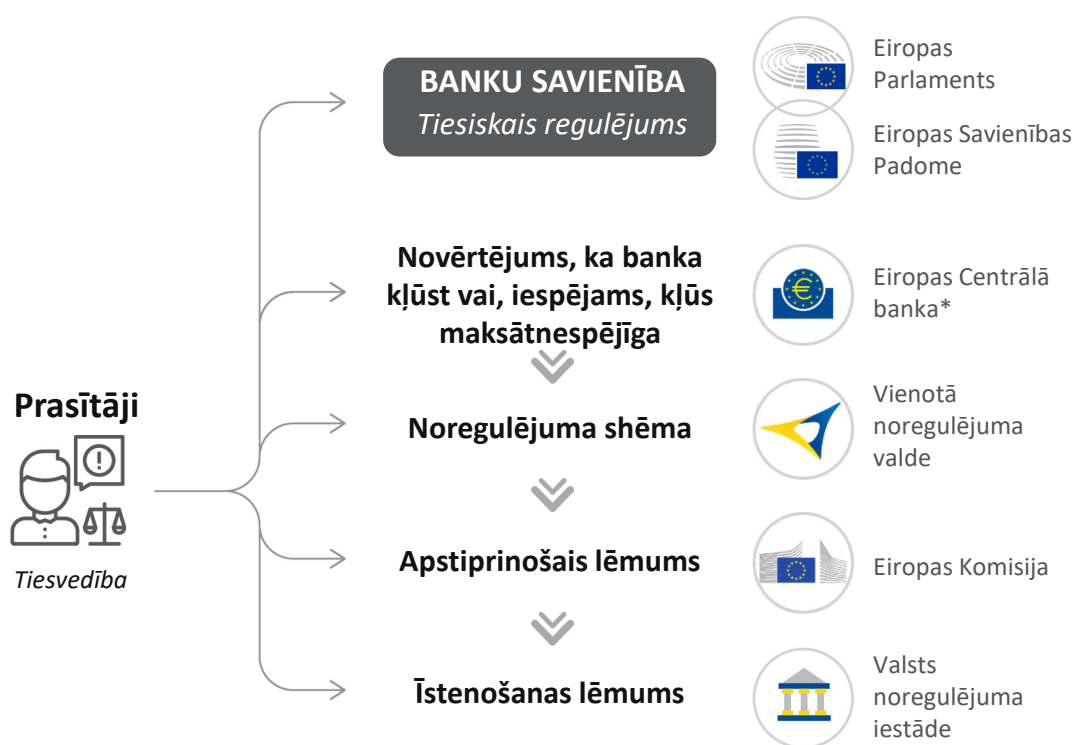
²⁵ Lietas C-874/19 P un C-934/19 P.

²⁶ Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 36. lpp.

tiesību sistēma, pārbaudot revīzijas pierādījumus, mēs neguvām tāds pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV secinājumam.

26 Dažās atcelšanas un/vai zaudējumu atlīdzināšanas prasībās ir arī iebildes par nelikumību (sk. **2. attēlu**). Prasītāji apgalvo, ka *BPE* noregulējuma pamatā esošais tiesiskais regulējums, tostarp VNM regulas noteikumi, neatbilst Līgumam par Eiropas Savienības darbību (LESD) un Eiropas Savienības Pamattiesību hartai (ESPH). Ja ES tiesas tam piekritīs, apstrīdētie tiesiskā regulējuma noteikumi var tikt atzīti par nepiemērojamiem.

2. attēls. Lēmumu pieņemšanas process, kura rezultātā tika uzsāks noregulējums un radās pašreizējie strīdi

Avots: ERP, pamatojoties uz tiesisko regulējumu; *šī revīzija neattiecas uz ECB; izņēmuma gadījumos novērtējumu par to, ka banka kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, var sniegt arī VNV.

27 Turklāt prasības par lēmumu atcelšanu tika iesniegtas pret ECB lēmumu par statusu “kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga” (sk. **7. izcēlumu**), pret Komisijas apstiprinošo lēmumu (sk. **3. tabulu** un **65. punktu**) un pret Spānijas VNI *Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB)* īstenošanas lēmumu (sk **29. punktu**).

7. izcēlums. Lēmumus par statusu “kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga” nevar apstrīdēt

ECB iespējamās saistības neietilpst šīs revīzijas tvērumā (sk. 04. punktu). Tomēr ir vērts pieminēt, ka Vispārējā tiesa attiecībā uz lēmumiem par statusu “kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga”²⁷ ir paudusi, ka tie “uzskatāmi par sagatavojošiem aktiem procedūrā, kuras mērķis ir ļaut VNV pieņemt lēmumu par konkrēto banku iestāžu noregulējumu, un tātad par tiem nevar tikt celta prasība atcelt tiesību aktu”²⁸. Turklāt Vispārējā tiesa ir paudusi, ka ECB “nav nekādu lēmumu pieņemšanas pilnvaru noregulējuma shēmas pieņemšanai paredzētajā ietvarā”²⁹.

Pret šiem rīkojumiem pašlaik ir iesniegtas apelācijas sūdzības Tiesā³⁰.

Prasības pret noregulējuma shēmas īstenošanas lēmumu

28 VNM regulā paredzēts, ka pēc noregulējuma lēmuma pieņemšanas VNV var nākties kompensēt valsts noregulējuma iestādei zaudējumus, kurus valsts tiesa tai ir piespriedusi segt, ievērojot 87. panta 4. punktā paredzētos nosacījumus. Tāpēc ir svarīgi, lai VNV būtu informēta par lietām, kas iesaistītajās dalībvalstīs ierosinātas pret VNI par zaudējumu atlīdzināšanu.

29 Visas noregulējuma shēmas, ko pieņēmusi VNV un apstiprinājusi Komisija, ir īstenojamas dalībvalstu līmenī. Tāpēc pēc tam, kad Komisija bija apstiprinājusi *BPE* noregulējuma shēmu, Spānijas VNI (*FROB*) 2017. gada 7. jūnijā pieņēma īstenošanas lēmumu³¹. Pret *FROB* lēmumu tika ierosinātas vairākas administratīvās apelācijas sūdzības, prasības par atbildību un tiesvedības procesi. Īstenošanas lēmuma pamatā ir valsts tiesību akti, tāpēc tas izskatāms valsts tiesā. *FROB* katru mēnesi ir

²⁷ Regula (ES) Nr. 806/2014, 18. panta 1. punkts.

²⁸ Vispārējās tiesas 2019. gada 6. maija rīkojumi lietās T-281/18 (36. punkts) un T-283/18.

²⁹ Turpat, 34. punkts.

³⁰ Apelācijas sūdzības iesniegtas 2019. gada 17. jūlijā lietā C-551/19 P un lietā C-552/19 P.

³¹ *FROB* Pārvaldības komitejas 2017. gada 7. jūnija lēmums par *Banco Popular Español S.A.*: http://www.frob.es/en/Lists/Contenidos/Attachments/419/ProyectedAcuerdoreducido_EN_v1.pdf.

jāiesniedz ziņojums VNV par noregulējuma shēmas īstenošanu un visām ar to saistītajām apelācijas sūdzībām un prasībām³².

30 Līdz 2020. gada jūlijam *FROB* bija saņēmusi 117 administratīvās apelācijas sūdzības pret iepriekš minēto īstenošanas lēmumu un bija tās visas noraidījusi vai paziņojusi par nepieņemamām. *FROB* bija saņēmusi arī 1 070 pieprasījumus uzsākt administratīvu procedūru par valsts ārpuslīgumisko atbildību saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem. Turklāt prasītāji pret *FROB* bija iesnieguši 262 prasības tiesā, tomēr šo tiesvedību ir apturējusi Spānijas “*Audiencia Nacional*” līdz brīdim, kad Vispārējā Tiesa pieņems nolēmumu par noregulējuma lēmuma likumību. Seši apturēšanas lēmumi tika pārsūdzēti Spānijas Augstākajā tiesā, kas atzina par nepieņemamām piecas apelācijas, bet viens apelācijas sūdzības iesniedzējs galu galā atsaucā sūdzību.

31 Mēs atzīmējam, ka valsts tiesvedība lielā mērā ir atkarīga no noregulējuma shēmas un Komisijas apstiprinošā lēmuma spēkā esamības. Tātad jāpieņem, ka šajā gadījumā VNV risks ir lielā mērā atkarīgs no riska, kāds pastāv ES līmeņa lietās. Mēs konstatējam, ka *FROB* regulāri sniedza VNV informāciju par valsts tiesvedības procesiem. Tomēr VNV nelūdza novērtēt saistīto risku 2019. gada pārskatu vajadzībām, un pieejamā informācija netika iesniegta grāmatvedim galīgo gada pārskatu sagatavošanai. 2020. gada oktobrī VNV prasīja un saņēma saistītā riska novērtējumu.

Prasības pret lēmumiem neveikt noregulējumu

32 Papildus pirmajam noregulējuma lēmumam VNV 2018. gada 24. februārī paziņoja, ka tā neveiks noregulējuma darbības attiecībā uz *ABLV Bank AS* un tās meitasuzņēmumu *ABLV Bank Luxembourg*, jo noregulējums nebūtu sabiedrības interesēs (sk. [8. izcēlumu](#)). VNV lēmumi tika pieņemti pēc ECB novērtējumiem, ka bankas kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīgas to likviditātes situācijas būtiskas pasliktināšanās dēļ³³.

³² VNM regula, 28. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) ievilkums.

³³ ECB 23. februārī pieņemtais novērtējums par to, ka *ABLV Bank AS* kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga.

8. izcēlums. Sabiedrības interešu novērtējums

VNM regulā ir paredzēts, ka parasti bankas būtu jālikvidē atbilstoši valsts maksātnespējas procesiem. Izņēmums ir noregulējums, ja tas ir sabiedrības interesēs³⁴. Lai būtu ievērotas sabiedrības intereses, noregulējam ir jābūt vajadzīgam, lai sasniegtu noregulējuma mērķus, un proporcionālam. Sabiedrības interešu novērtējumu veic VNV, pamatojoties uz tiesisko regulējumu un tās publicēto pieeju³⁵.

33 2018. gada maijā VNV tika informēta, ka pret tās lēmumiem neveikt noregulējuma darbības ES Vispārējā tiesā ir celtas prasības divās lietās. Viena no šīm lietām joprojām nav pabeigta, un VNV novērtēja saimniecisko resursu aizplūdes varbūtību kā “maziespējamu”³⁶, tāpēc neuzrādīja iespējamās saistības. Otru no šīm lietām ierosināja *ABLV Bank AS* akcionāri, un Vispārējā tiesa to noraidīja kā nepieņemamu³⁷ ar pamatojumu, ka VNV apstrīdētie lēmumi tieši neskar prasītājus LESD 263. panta ceturtās daļas izpratnē³⁸. Pret Vispārējās tiesas rīkojumu pašlaik ir iesniegta apelācijas sūdzība³⁹.

34 2019. gada 15. augustā ECB paziņoja, ka AS “PNB Banka” kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga. VNV piekrita ECB novērtējumam un secināja, ka nebija pieejami uzraudzības vai privātā sektora pasākumi, ar kuriem varētu novērst bankas maksātnespēju. Tomēr VNV secināja arī, ka noregulējums nebija sabiedrības interesēs. Cita starpā VNV secināja, ka AS “PNB Banka” nepildīja kritiskas funkcijas un tās maksātnespējai nebija paredzama ievērojama negatīva ietekme uz Latvijas vai citu dalībvalstu finanšu stabilitāti. VNV par šo lēmumu paziņoja Latvijas Finanšu un kapitāla tirgus komisijai⁴⁰.

35 AS “PNB Banka” un daži tās akcionāri ir cēluši prasību pret VNV lēmumu nepieņemt noregulējuma shēmu, un šo apvienoto lietu skata Vispārējā tiesa. Tā ir

³⁴ VNM regula, 18. panta 5. punkts.

³⁵ Sabiedrības interešu novērtējums: VNV pieeja, 2019. g. 3. jūlijs.

³⁶ Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 37. lpp.

³⁷ 2020. gada 14. maija rīkojums lietā T-282/18.

³⁸ Turpat, 46. punkts.

³⁹ Lieta C-364/20 P.

⁴⁰ VNV 2019. gada pārskats, 3.1. iedaļa.

atlikusi lietu līdz laikam, ka Tiesa lems par *ABLV* lietā iesniegto apelācijas sūdzību. VNV ir novērtējusi saimniecisko resursu aizplūdes varbūtību saistībā ar šo lietu kā “maziespējamu”, tāpēc tā nav uzrādījusi iespējamās saistības⁴¹.

36 Mēs uzskatām, ka iepriekš minētajos gadījumos iespējamās saistības nav nepieciešamas. Turklāt prasītāji šobrīd tikai lūdz Vispārējo tiesu atcelt VNV lēmumu.

Iespējamās saistības, kas attiecas uz principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”

37 Lai aizsargātu pamattiesības uz īpašumu⁴², VNV regulā noteikts, ka neviens kreditors noregulējuma gadījumā necieš lielākus zaudējumus, nekā tas būtu parastā maksātnespējas procedūrā. Pamatojoties uz principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”⁴³, tiem kreditoriem, kuri parastas maksātnespējas procedūras gadījumā būtu bijuši labākā stāvoklī, ir jāsaņem kompensācija no VNF⁴⁴. Lai novērtētu attieksmi pret kreditoriem un akcionāriem, ir jāaprēķina atšķirīgās attieksmes vērtība (sk. [9. izcēlumu](#)).

9. izcēlums. Atšķirīgas attieksmes novērtējums

Novērtējumu par atšķirīgu attieksmi pēc jebkura noregulējuma veic neatkarīgs vērtētājs, lai noteiktu, vai akcionāriem un kreditoriem, attiecībā uz kuriem veiktas noregulējuma darbības, ir tiesības uz kompensāciju. Novērtējums bieži tiek dēvēts par 3. novērtējumu. Atšķirīgas attieksmes novērtējumā tiek pieņemts, ka noregulējuma vietā attiecīgajai bankai būtu piemērota parastā maksātnespējas procedūra saskaņā ar valsts maksātnespējas tiesību aktiem no dienas, kad uzsākts noregulējums. Pēc tam tiek salīdzināta šāda scenārija ietekme uz kreditoriem un akcionāriem salīdzinājumā ar noregulējumu.

Avots: ERP veiktā VNM regulas analīze.

38 2018. gada 13. jūnijā VNV paziņoja, ka ir saņēmusi neatkarīgā vērtētāja *Deloitte* ziņojumu par atšķirīgas attieksmes novērtējumu *BPE* noregulējuma gadījumā.

⁴¹ Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 37. lpp.

⁴² ESPH, 17. panta 1. punkts.

⁴³ VNM regula, 15. panta 1. punkta g) apakšpunkts.

⁴⁴ VNM regula, 20. panta 16. punkts un 76. panta 1. punkta e) apakšpunkts.

Pamatojoties uz šā novērtējuma iznākumu un sākotnējo secinājumu par to, ka neviens kreditors nebūtu bijis labākā situācijā, ja tiktu piemērota valsts maksātnespējas procedūra, 2018. gada 6. augustā VNV publicēja paziņojumu par savu sākotnējo lēmumu neatlīdzināt zaudējumus akcionāriem un kreditoriem, kurus skāra *BPE* noregulējums⁴⁵. VNV lēš, ka to ir apmēram 300 000⁴⁶.

39 VNV tad uzsāka “tiesības tikt uzklautam” procesu⁴⁷ attiecībā uz iesaistītajiem kreditoriem un akcionāriem (sk. **3. attēlu**). Tas deva iespēju reģistrētajām pusēm vai to pārstāvjiem laikā no 2018. gada 6. līdz 26. novembrim iesniegt rakstiskus komentārus par sākotnējo lēmumu nepiešķirt tām kompensāciju un tā pamatā esošo argumentāciju. Šajā procesā VNV saņēma 2 856 iesniegumus no attiecināmajiem kreditoriem un akcionāriem. 2020. gada martā VNV publicēja galīgo lēmumu⁴⁸, kurā atzina, ka *BPE* akcionāriem un kreditoriem nepienākas kompensācija, jo maksātnespēja būtu bijusi dārgāka nekā noregulējums⁴⁹.

---

⁴⁵ Vienotās noregulējuma valdes 2018. gada 2. augusta paziņojums par tās sākotnējo lēmumu attiecībā uz to, vai jāatlīdzina zaudējumi tiem akcionāriem un kreditoriem, kurus skar noregulējuma darbības, kas veiktas attiecībā uz *Banco Popular Español S.A.*, un par procesa, kas paredz tiesības tikt uzklautam, sākšanu (SRB/EES/2018/132).

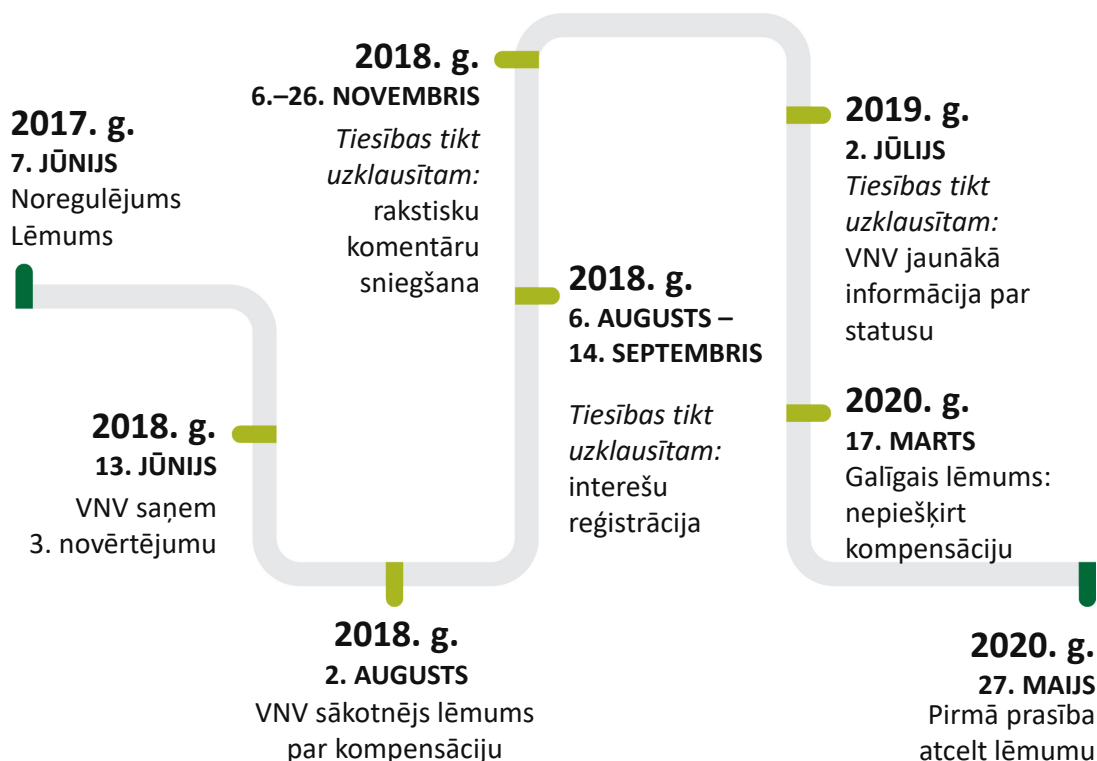
⁴⁶ VNV 2018. gada pārskats, 16. zemspējas piezīme, 32. lpp.

⁴⁷ Pamatojoties uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

⁴⁸ Vienotās noregulējuma valdes 2020. gada 17. marta lēmums par to, vai jāatlīdzina zaudējumi tiem akcionāriem un kreditoriem, kurus skar noregulējuma darbības, kas veiktas attiecībā uz *Banco Popular Español S.A.*

⁴⁹ VNV 2019. gada pārskats, 32. lpp.

3. attēls. Procesa “neviens kreditors nav sliktākā situācijā” laika grafiks saistībā ar *Banco Popular Español S.A.*

Avots: ERP.

40 Vairāki akcionāri un kreditori ir nolēmuši prasīt VNV galīgā lēmuma atcelšanu Vispārējā tiesā. Līdz 2020. gada jūlijam bija iesniegtas septiņas prasības⁵⁰. Papildus lēmuma atcelšanai viena prasība attiecas arī uz zaudējumu atlīdzināšanu. Ja Vispārējā tiesa atceltu VNV lēmumu par *BPE* akcionāru un kreditoru nekompensēšanu, tas automātiski neradītu resursu aizplūdi, jo būs vajadzīgs jauns VNV lēmums. VNV 2019. gada pārskatos nav uzrādītas iespējamās saistības attiecībā uz principu “neviens kreditors nav sliktākā situācijā”, jo VNV norāda, ka lietas vēl tiek izvērtētas, tā kā tās iesniegtas nesen – par pirmo lietu Vienotā noregulējuma valdei paziņoja 2020. gada 27. maijā.

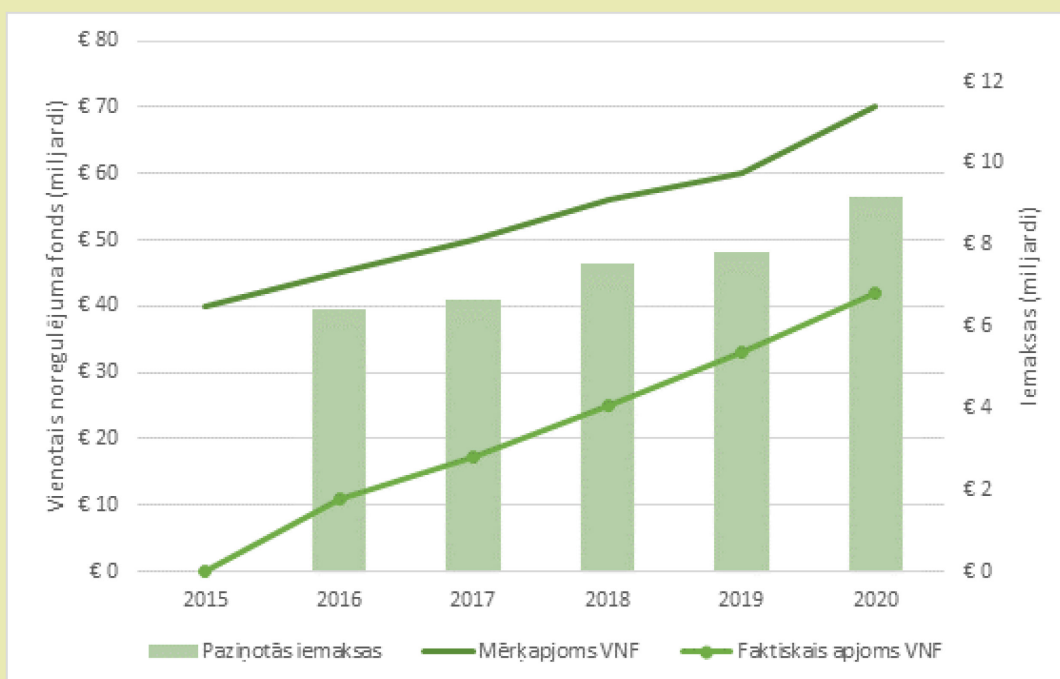
⁵⁰ Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 36. lpp.

Iespējamās saistības, kas attiecas uz banku iemaksām vienotajā noregulējuma fondā

41 Eurozonas bankām ir juridisks pienākums veikt iemaksas VNF (sk. [10. izcēlumu](#)).

10. izcēlums. Vienotais noregulējuma fonds (VNF)

VNF mērķlīmenis līdz 2023. gada beigām ir noteikts vismaz 1 % apmērā no banku savienībā segto noguldījumu kopējās vērtības. Ņemot vērā segto noguldījumu pašreizējo ikgadējo pieaugumu, šī summa būtu 70 miljardi EUR. 2020. gadā ikgadējās iemaksas tika iekasētas no 3 066 bankām 9,2 miljardu EUR apmērā. 2020. gada jūlijā kopā bija iekasēti apmēram 42 miljardi EUR.

Piezīme. Ne visas bankas veica iemaksas 2015. gadā. Starpība katru gadu tiek pielāgota līdz 2023. gadam.

Pilnīgai informācijai jāpiemin, ka ir ierosināts reformēt Līgumu par Eiropas Stabilitātes mehānisma dibināšanu, paredzot VNF atbalsta mehānismu, kas nodrošinātu kredītlīniju līdzvērtīgā apmērā kā pats VNF⁵¹.

Avots: VNV.

⁵¹ Eiropas Stabilitātes mehānisms: Projekts vadlīnijām attiecībā uz Vienotās noregulējuma valdes atbalsta mehānismu vienotajam noregulējuma fondam, kas jāsaskaņo ar pārskatītās redakcijas projektu Līgumam par Eiropas Stabilitātes mehānisma dibināšanu, par ko Eurogrupa vienojās 2019. gada 14. jūnijā.

Process, kādā iekasē *ex ante* iemaksas vienotajā noregulējuma fondā

42 Kopš 2016. gada VNV atbild par iemaksu aprēķināšanu⁵² ciešā sadarbībā ar VNI. Katras bankas iemaksas aprēķina, piemērojot vienotas likmes iemaksu mazām bankām un riska līmenim pielāgotu iemaksu lielākām bankām⁵³. Bankas iesniedz VNV aprēķinam vajadzīgo informāciju ar VNI starpniecību. Pēc tam VNV katrai VNI nosūta standarta veidlapu, kurā iekļauta visa saistītā informācija par katru tās atbildības jomā esošo banku, tostarp maksājamo *ex ante* iemaksu apmērs, aprēķināšanas kārtība un bankas ievaddati. Pamatojoties uz VNV sniegto aprēķinu, VNI vāc iemaksas un pārskaita attiecīgās summas VNF⁵⁴, ko pārvalda VNV (sk. [4. attēlu](#)). Šajā aprēķināšanas un paziņošanas procesā ir jāievēro vairāki oficiāli procedūras noteikumi.

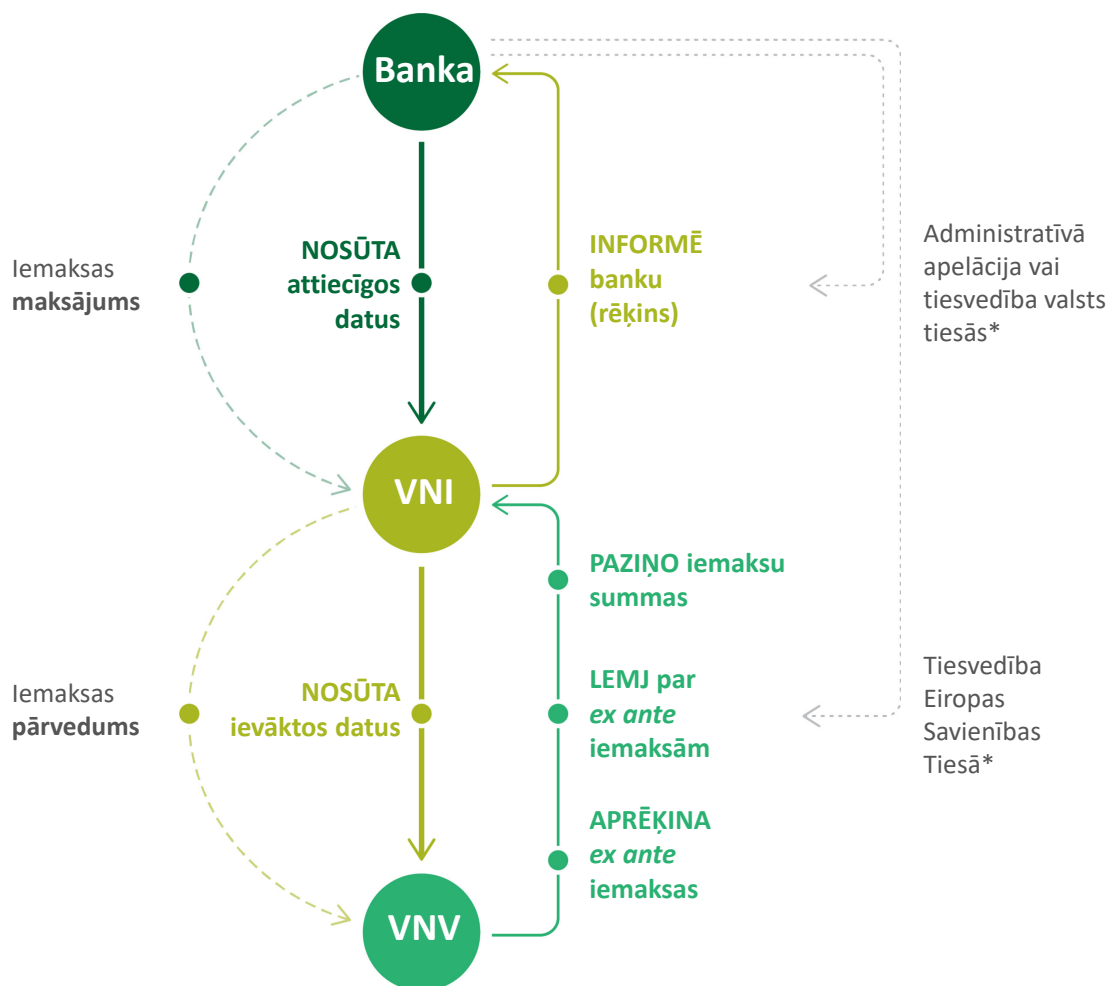
---

⁵² Padomes Īstenošanas regula (ES) 2015/81, 4. pants.

⁵³ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/63, 4. panta 1. punkts.

⁵⁴ Padomes nolīgums par iemaksu pārskaitīšanu uz vienoto noregulējuma fondu un to kopīgošanu, 2014. g. 14. maijs.

4. attēls. *Ex ante* iemaksu iekasēšanas process un tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Avots: ERP, pamatojoties uz tiesisko regulējumu; *sk. 45. punktu un 11. izcēlumu.

Strīdi saistībā ar *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā

43 Vairākas bankas kopā trijās dalībvalstīs⁵⁵ ir ierosinājušas administratīvo procesu vai tiesvedību pret lēmumiem par attiecīgajām *ex ante* iemaksām (sk. 4. attēlu). Lielākā daļa banku ir cēlušas minētās prasības pret attiecīgajiem NVI paziņojumiem⁵⁶. Tādējādi 2020. gada 31. maijā valsts līmenī bija ierosinātas 657 administratīvas lietas vai tiesvedības procesi pret *ex ante* iemaksām. Salīdzinājumā ar 2019. gada jūniju tas bija par 32 lietām vairāk.

⁵⁵ Austrijā, Vācijā un Itālijā.

⁵⁶ Atkarībā no iesaistīto dalībvalstu tiesiskā regulējuma VNI informē bankas ar administratīviem aktiem, lēmumiem vai paziņojumiem.

44 Taču, tā kā iemaksas aprēķina un par tām lemj VNV, prasītāji uzsāka arī tiesvedību Eiropas Savienības Tiesā pret VNV lēmumiem par 2016.–2019. gada *ex ante* iemaksām (sk. [4. attēlu](#)). 2020. gada 15. jūnijā risinājās 23 tiesvedības process (2019. gadā – 16 procesi). No šiem procesiem 22 bija Vispārējā tiesā, bet viena lieta bija Vispārējās tiesas nolēmuma apelācijas sūdzība, ko skatīja Tiesā. VNV 2019. gada galīgo pārskatu parakstīšanas laikā nebija iesniegta neviena prasība pret VNV 2020. gada *ex ante* iemaksu lēmumiem. Taču laikā no 2020. gada 29. jūnija līdz 1. septembrim tika iesniegtas 19 prasības pret 2020. gada *ex ante* iemaksām⁵⁷. Tātad šīs lietas būs jāapsver saistībā ar 2020. gada pārskatiem.

45 Tā kā atbildība par *ex ante* iemaksu aprēķināšanu un iekasēšanu ir dalīta, radās vairāki jautājumi par izskatīšanu tiesā, kā jau mēs norādījām pagājušā gada ziņojumā⁵⁸. 2019. gada decembrī Tiesa prejudiciālā nolēmumā sniedza paskaidrojumus par attiecīgo ES tiesību aktu interpretāciju (sk. [11. izcēlumu](#))⁵⁹. Tiesa noteica, ka tikai ES Tiesa drīkst lemt par to, vai ir spēkā VNV lēmumi attiecībā uz *ex ante* iemaksām VNF, proti, valsts tiesas nedrīkst lemt par šo lēmumu spēkā neesamību. Tātad ir ļoti maz iespējams, ka pašlaik valsts tiesās notiekošā tiesvedība, kurā tiek apstrīdēts VNV *ex ante* iemaksu aprēķins vai citi saistīti jautājumi, VNV radīs saimniecisko resursu aizplūdi.

11. izcēlums. Tiesas 2019. gada 3. decembra prejudiciālā nolēmuma par *ex ante* iemaksu lēmumiem vispārējā ietekme

Tiesa apstiprināja, ka tikai un vienīgi VNV ir atbildīga par *ex ante* iemaksu vienotajā noregulējuma fondā aprēķināšanu un ka VNI tikai sniedz darbības atbalstu Vienotajai noregulējuma valdei. Tātad tikai Eiropas Savienības Tiesa var lemt par to, vai atstājami spēkā VNV lēmumi par *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā, un valsts tiesas nevar atzīt šos lēmumus par spēkā neesošiem. Turklāt Tiesa uzskatīja, ka ES tiesām arī ir ekskluzīva jurisdikcija, lai minētās spēkā esamības noteikšanas kontekstā spriestu, vai VNI pieņemtajos aktos, ko izmanto, lai sagatavotu VNV *ex ante* iemaksu lēmumus, ir tādi trūkumi, kas varētu ietekmēt minētos VNV lēmumus.

⁵⁷ Lieta T-394/20, ko iesniedza 2020. gada 29. jūnijā, bija pirmā prasība pret VNV 2020. gada *ex ante* iemaksu lēmumu.

⁵⁸ Ziņojums par jebkādam iespējamām saistībām, kas izriet no regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas 2018. finanšu gadā, 42. punkts.

⁵⁹ Tiesas 2019. gada 3. decembra spriedums lietā C-414/18.

Balstoties uz Tiesas apsvērumiem, šķiet, ka apstrīdēšana valsts tiesās vien, lūdzot pārskatīt vienotajā noregulējumā fondā ieskaitāmo *ex ante* iemaksu aprēķinu vai pārskatīt, cik likumīgi ir VNI akti, kuri izmantoti, lai sagatavotu VNV lēmumu par *ex ante* iemaksām, vai pārskatīt šā lēmuma paziņošanu un iemaksu iekasēšanu, principā neizraisīs resursu aizplūdi.

Avots: ERP, pamatojoties uz Tiesas 2019. gada 3. decembra spriedumu lietā C-414/18.

Iespējamās saistības, kas varētu rasties pēc *ex ante* iemaksu lietām ES līmenī

46 Ja ir ierosināta lieta tiesā, iespējamās saistības jāuzrāda gadījumos, kad, iespējams, radīsies saimniecisko resursu aizplūde (sk. **07.** un **08.** punktu). Saimniecisko resursu aizplūde var izpausties kā skaidras naudas aizplūde vai nākotnē maksājamo iemaksu samazinājums. VNV 2019. gada galīgajos pārskatos ir uzrādītas iespējamās saistības par 186 miljoniem EUR (2018. gadā – par 50 miljoniem EUR) saistībā ar deviņām (2018. gadā – septiņām) Vispārējā tiesā pašlaik skatītām lietām⁶⁰. Deviņās lietās tiek prasīts atcelt VNV *ex ante* iemaksu lēmumus attiecībā uz 2017. un 2018. gada iemaksu cikliem. Tāpēc šajā nodaļā vispirms ir aplūkotas šīs lietas, un tikai pēc tam ir aplūkotas lietas attiecībā uz 2016. un 2019. gada iemaksu cikliem.

47 Aplūkoto deviņu lietu novērtējums iespējamo saistību izteiksmē ir cieši saistīts ar Vispārējās tiesas 2019. gada novembra spriedumu (sk. **12. izcēlumu**). Vispārējās tiesas spriedumā ir paskaidroti vairāki vispārīgi aspekti saistībā ar tiesiskās aizsardzības līdzekļiem pret to, kā VNV ir aprēķinājusi *ex ante* iemaksas vienotajā noregulējuma fondā. Ļoti svarīgi, ka Vispārējā tiesa apstiprināja, ka bankas var apstrīdēt VNV *ex ante* iemaksu lēmumus Vispārējā tiesā, lai gan tās nav minēto lēmumu tiešais adresāts. Turklāt Vispārējā tiesa konstatēja dažus trūkumus svarīgos procedūras noteikumos, ko piemēroja lēmumu pieņemšanai 2016. gadā, kas bija VNV darbības sākumposms.

12. izcēlums. Vispārējās tiesas 2019. gada 28. novembra nolēmumu par VNV 2016. gada *ex ante* iemaksu lēmumu vispārējā ietekme

- VNV lēmums par *ex ante* iemaksām nav vis sagatavošanas, bet gan galīgais akts, kuru var apstrīdēt ES tiesās.
- VNV lēmuma adresāti ir VNI, jo tās atbild par finanšu iemaksu iekasēšanu no kredītiestādēm.

⁶⁰ VNV 2019. gada pārskati, 35. lpp.

- VNV lēmums par *ex ante* iemaksām skar bankas tieši un individuāli, jo lēmumā ir uzskaitīti banku nosaukumi, kā arī ir noteiktas to individuālās iemaksas.
- VNI nav nekādas rīcības brīvības saistībā ar lēmumā norādīto individuālo iemaksu summām. VNI nevar mainīt šīs summas, bet var tikai tās iekasēt no attiecīgajām iestādēm.

Avots: ERP, pamatojoties uz Vispārējās tiesas spriedumiem lietā T-365/16, apvienotajās lietās T-377/16, T-645/16 un T-809/16, kā arī lietā T-323/16.

48 VNV apgalvo, ka Vispārējās tiesas konstatētās nepilnības saistībā ar lēmumu pieņemšanas procesa procedūras elementiem 2016. gadā, kad VNV bija darbības sākumposmā, kopš tā laika ir novērstas. Tomēr tā norādīja, ka deviņās iepriekš minētajās lietās pastāv atlikušais risks, ka tiesa konstatēs vēl citas procedūras nepilnības, kas saistītas ar 2017. un 2018. gada *ex ante* iemaksu lēmumiem. Turklāt, tā kā prasītāji apstrīd likumību, VNV atzīst risku, ka Vispārējā tiesa varētu lemt par *ex ante* iemaksu aprēķināšanai piemērotā tiesiskā regulējuma spēkā neesamību. Tā, 2020. gada septembrī Vispārējā tiesa atcēla VNV *ex ante* iemaksu lēmumu attiecībā uz trim bankām, jo bija pārkāpti svarīgi procedūras noteikumi, un pasludināja Deleģētajā regulā 2015/63 izklāstīto aprēķina metodiku par daļēji nelikumīgu (sk. [13. izcēlumu](#))⁶¹.

13. izcēlums. Vispārējās tiesas 2020. gada 23. septembra nolēmumu par VNV 2017. gada *ex ante* iemaksu lēmumu vispārējā ietekme

Vispārējā tiesa atcēla VNV 2017. gada *ex ante* iemaksu lēmumu, jo bija pārkāpti svarīgi procedūras noteikumi, proti, trūka autentifikācijas un pietiekama pamatojuma saistībā ar trīs bankām, kuras bija prasījušas lēmuma atcelšanu. Vispārējā tiesa uzskatīja, ka VNV iesniegtais pamatojums neļāva prasītājiem pārbaudīt, vai to iemaksas summa ir aprēķināta pareizi, un nolemt, vai attiecīgo summu neapstrīdēt tiesā. Vispārējā tiesa atzīmēja, ka, tā kā prasītāju iemaksu aprēķināja atkarībā no citu (apmēram) 3 500 banku datiem, aprēķins nenovēršami bija nepārredzams.

ERP ziņojumos par VNV 2017., 2018. un 2019. gada pārskatiem ir atzīmēts, ka “konfidencialitātes apsvērumu dēļ VNV nevar izsniegt banku datus, kas izmantoti, lai aprēķinātu *ex ante* iemaksas, un tas samazina pārredzamību”⁶².

⁶¹ 2020. gada 23. septembra spriedumi lietās T-411/17, T-414/17 un T-420/17.

⁶² ERP gada ziņojums par ES aģentūrām attiecībā uz 2017. finanšu gadu, 2.7. punkts.

Vienā gadījumā prasītājs izvirzīja iebildi par pretiesiskumu. Vispārējā tiesa konstatēja, ka VNV ir pārkāpusi pienākumu minēt pamatojumu tai *ex ante* iemaksas aprēķina daļai, kas ir saistīta ar riska korekciju, jo izmantojusi Deleģētajā regulā 2015/63 noteikto metodiku, kuru Vispārējā tiesa uzskatīja par daļēji nelikumīgu. Tā rezultātā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka, lai VNV spētu pieņemt jaunu lēmumu, kura dēļ netiktu sniegts nepietiekams pamatojums, ir jāgroza Deleģētā regula 2015/63. Šādā nolūkā Vispārējā tiesa minētajā lietā saglabāja atceltā VNV lēmuma sekas attiecībā uz prasītāju sešus mēnešus no dienas, kad spriedums kļuva galīgs.

VNV vai Komisija var pārsūdzēt šos lēmumus divu mēnešu laikā. Ja pārsūdzība nebūs sekmīga, pastāv augsts risks, ka tiks zaudētas arī citas kārtējās lietas pret *ex ante* iemaksu lēmumiem, jo ir notikuši līdzīgi svarīgu procedūras noteikumu pārkāpumi. Turklāt Komisijai būtu jākorrigē pašreizējā metodika, un VNV būtu jāpieņem jauns 2017. gada *ex ante* iemaksu lēmums, pamatojoties uz korigēto metodiku, saistībā ar minētajiem trīs prasītājiem. Šāds pārrēķins varētu nozīmēt, ka tiks prasīta atlīdzība vai kompensācija, ja pēc pārrēķina banku iemaksas izrādīsies zemākas nekā 2017. gadā faktiski veiktās iemaksas.

Avots: ERP, pamatojoties uz Vispārējās tiesas 2020. gada 23. septembra spriedumiem lietās T-411/17, T-414/17 un T-420/17.

49 Lēmuma atcelšanas finansiālās sekas daļēji nosaka iemesli, uz kuru pamata tiesa lēmu atceļ. Tā kā Vispārējā tiesa atcēla VNV 2016. gada *ex ante* iemaksu lēmumus attiecībā uz trīs bankām procedūras pārkāpumu dēļ, aprēķins palika spēkā, un VNV pieņēma jaunu lēmumu par 2016. gada *ex ante* iemaksām, piemērojot mainītu procedūru. Turklāt VNV ārējie juristi apstiprināja, ka Vispārējās tiesas spriedums 2016. gada *ex ante* iemaksu lietās attiecās tikai uz pieminētajām trīs bankām, tātad pārējie 2016. gada iemaksu lēmumi paliek spēkā attiecībā uz citām bankām. Tātad, lai gan lēmuma atcelšanas rezultātā prasītāji ierosināja tiesvedību pret VNV, šī tiesvedība bija īslaicīga, jo VNV pieņēma jauno lēmumu. Faktiska resursu aizplūde nenotika. Tomēr VNV pārskatos paredzēja uzkrājumu, jo tai būs jākompensē prasītāju tiesāšanās izdevumi minētajos trīs gadījumos⁶³. Kopējais uzkrājums (686 400 EUR) ir paredzēts arī tam, lai segtu aplēstās tiesvedības izmaksas iepriekš minētajās deviņās lietās, kas attiecas uz 2017. un 2018. gada iemaksu cikliem un kas bija novērtētas kā iespējamās saistības (sk. 45. punktu).

50 2020. gada maijā, jūnijā un jūlijā minētās trīs bankas ierosināja tiesvedību Vispārējā tiesā, prasot atcelt VNV jauno lēmumu par 2016. gada *ex ante* iemaksām.

⁶³ Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 30. lpp.

VNV norāda, ka mūsu revīzijas laikā tā vēl nespēja novērtēt resursu aizplūdes risku šajās lietās, tāpēc tā neuzrādīja iespējamās saistības. Vispārējā tiesa ir atlikusi tiesvedības procesu divās no šīm lietām līdz laikam, kad Vispārējā tiesa pieņems nolēmumu vairākās līdzīgās pašlaik skatītās *ex ante* iemaksu lietās⁶⁴.

51 Galīgo pārskatu parakstīšanas laikā (sk. **04.** punktu) VNV uzskatīja, ka 2019. gada *ex ante* iemaksu lēmuma atcelšanas risks bija “maziespējams”, jo VNV bija uzlabojusi procedūras salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, ņemot vērā pieņemtos spriedumus. Taču, ņemot vērā Vispārējās tiesas nesenos spriedumus (sk. **13. izcēlumu**) un faktu, ka laikā no 2016. gada līdz 2020. gadam izmantoja vienu un to pašu aprēķina metodiku, riska faktori visās ES tiesās skatītajās kārtējās lietās mainījās.

52 Kopumā mēs neatradām pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV secinājumiem, kuri izdarīti, pamatojoties uz pārskatu slēgšanas laikā 2020. gada jūnija vidū pieejamo informāciju. Tomēr, ņemot vērā Vispārējās tiesas nesenos spriedumus (sk. **13. izcēlumu**), ir mainījušies riska faktori attiecībā uz tiesā pašlaik skatītajām prasībām pret VNV *ex ante* iemaksu lēmumiem. Tāpēc VNV būs jāņem vērā šo notikumu attīstība.

Iespējamās saistības, kas varētu rasties pēc *ex ante* iemaksu lietām valsts līmenī

53 Lai pienācīgi pārzinātu finanšu risku, VNV kā daļu no iekšējās kontroles sistēmas ir ieviesusi pārraudzības procesu attiecībā uz iespējamām saistībām, kas varētu rasties valsts līmeņa tiesvedības procesos. VNV prasa VNI iesniegt detalizētu pret *ex ante* iemaksām ierosināto tiesvedības procesu sarakstu, kurā cita starpā norādīti prasītāji un summas. Turklāt VNI ir jāsniedz arī rakstisks apliecinājums par sniegto informāciju, kā arī jāsniedz novērtējums par *ex ante* iemaksu apstrīdošās tiesvedības sekmīga iznākuma iespējamību. Šo informāciju iesniedz VNV grāmatvedim.

54 Pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no VNI, administratīvie un tiesvedības procesi ir ierosināti saistībā ar četrus VNI pieņemtiem lēmumiem par iemaksām. Divas VNI uzskatīja, ka dažās no valsts tiesās skatītajām administratīvajām apelācijām un tiesvedības procesiem nav pagaidām iespējams novērtēt saimniecisko resursu aizplūdes varbūtību, jo izskatītie jautājumi ir sarežģīti un jauni. ņemot vērā judikatūras attīstību, ERP 2019. gadā ieteica uzrādīt iespējamās saistības visām prasībām, kurās

⁶⁴ Vispārējā tiesa ir atlikusi lietu T-336/20, līdz tiks pieņemti galīgie spriedumi lietās T-411/17, T-414/17 un T-420/17. Lieta T-339/20 ir atlikta, gaidot spriedumu lietās T-420/17, T-413/18 un T-481/19.

varbūtību nevar klasificēt kā “maziespējamu”⁶⁵. VNV ņēma vērā šo ieteikumu un uzrādīja kā iespējamās saistības visu šajās apelācijās un tiesvedības procesos apstrīdēto summu, t. i., 1 861 miljonu EUR⁶⁶.

55 Šo sistēmu ieviesa, pamatojoties uz VNV pieņēmumu, ka valsts līmeņa tiesvedības procesi pret *ex ante* iemaksām varētu izraisīt resursu aizplūdi. Turpmāk VNV finanšu ziņojumos būs jāņem vērā Tiesas prejudiciālais nolēmums par *ex ante* iemaksu lēmumu skatīšanu valsts tiesās (sk. **45.** punktu un **11. izcēlumu**). Tā kā tikai ES tiesas var lemt par VNV aprēķina attiecībā uz *ex ante* iemaksām likumību un saistītiem jautājumiem, valsts tiesām nav kompetences atcelt šos lēmumus. Tāpēc ir ļoti maz ticams, ka saimniecisko resursu aizplūdi radīs valsts līmeņa prasības pret *ex ante* iemaksām. Tātad nebūtu vajadzīgs uzrādīt iespējamās saistības, kas varētu rasties šo lietu iznākumā. Tomēr ir labi, ka VNV turpina piesardzīgo rīcību, uzraugot un apsverot valsts lietas attiecībā uz *ex ante* iemaksām vienotajā noregulējuma fondā (sk. **56.** un **57.** punktu turpmāk), kas būtu noderīgi vismaz kādu laiku, jo, iespējams, valsts tiesas varētu lūgt prejudiciālus nolēmumus.

Papildu informācija pārskatos par ES un valsts līmenī apstrīdētām *ex ante* iemaksām

56 VNV uzrādīja ne tikai iespējamās saistības, kas attiecas uz *ex ante* iemaksām, bet papildu pārredzamībai uzrādīja arī visu to *ex ante* iemaksu kopējās summas, par kurām ierosinātas administratīvas lietas vai tiesvedība. 2019. gada 31. decembrī šīs summas veidoja 4,9 miljardus EUR, no kā 2,5 miljardi EUR attiecās uz valsts līmeņa lietām, savukārt 2,4 miljardi EUR – uz Vispārējā tiesā skatītām lietām⁶⁷. Kopš tā laika valsts tiesās ir celtas vēl vairākas prasības un apelācijas pret *ex ante* iemaksu lēmumiem (sk. **4. tabulu**). Šīs pārskatos iekļautās ziņas ir noderīga vispārīga informācija akcionāriem.

⁶⁵ Ziņojums par jebkādam iespējamām saistībām, kas izriet no regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas 2018. finanšu gadā, 2. ieteikums.

⁶⁶ Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 35. lpp.

⁶⁷ Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 36. lpp.

4. tabula. Izmaiņas valsts līmenī apstrīdētajās summās attiecībā uz *ex ante* iemaksām VNF

Gads, uz kuru attiecas iemaksas	Lietu skaits 2020. g. maijā	Apstrīdētās summas 2020. g. maijā (miljoni EUR)	Lietu skaits 2019. g. maijā	Apstrīdētās summas 2019. g. maijā (miljoni EUR)
2020. g.	31	669	–	–
2019. g.	136	662	135	646
2018. g.	114	587	114	587
2017. g.	132	578	131	559
2016. g.	240	563	240	563
2015. g.	4	84	5	84
KOPĀ	657	3 143	625	2 439

Avots: ERP, pamatojoties uz VNV datiem; summas noapaļotas līdz tuvākajam miljonam.

57 VNV pārskatā norādīts, ka 315 miljoni EUR no apstrīdētās summas ir saistīti ar tiesvedību gan valsts tiesās, gan ES tiesās. Ja prasības tiks apmierinātas, attiecīgā summa vai tās daļa attiecīgā gadījumā tiks izmaksāta tikai vienu reizi.

Iespējamās saistības, kas attiecas uz administratīvajām iemaksām

58 Katru gadu VNV iekasē administratīvās iemaksas, lai finansētu savas darbības izmaksas (sk. [1. attēlu](#)). Deviņpadsmit iesaistīto dalībvalstu visām bankām, kuras ir VNM regulas piemērošanas jomā, ir pienākums segt VNV administratīvos izdevumus. 2018. gada janvārī stājās spēkā galīgā iemaksu sistēma Vienotās noregulējuma valdes administratīvajās izmaksās, un tika izveidota pastāvīga administratīvo iemaksu sistēma⁶⁸. Atšķirībā no *ex ante* iemaksām VNF administratīvās iemaksas netiek iekasētas ar VNI starpniecību, bet tās tieši iekasē VNV. Tās iekasē no banku grupām, savukārt *ex ante* iemaksas iekasē no katras vienības. Tādējādi banku grupu attiecīgajā kompetences jomā ir atšķirīgs banku skaits.

59 VNV 2020. gada februārī aprēķināja gada administratīvās iemaksas 2020. finanšu gadam, pamatojoties uz ECB iepriekšējā finanšu gadā ievāktiem datiem. Pamatojoties uz šiem aprēķiniem, VNV iesniedza bankām paziņojumus par to attiecīgajām iemaksām. Aptuveni 2 370 banku tika informētas par to 2020. gada administratīvajām

⁶⁸ EK Delegētā regula (ES) 2017/2361.

iemaksām (sk. 5. tabulu). Summa, kas jāpiesaista līdz 2020. gada 26. martam, bija 69,1 miljons EUR. Maksājumu termiņš beidzās 2020. gada 26. martā. Nozīmīgas iestādes samaksāja aptuveni 95 % no šīm iemaksām. Vienības, kuru bilances ir mazākas, varēja iemaksāt daļu pienākošos summu ar atlaidi⁶⁹. Iekasētā kopējā summa bija mazāka nekā 2019. gadā, jo VNV 2018. gadā bija uzkrājusi budžeta pārpalikumu 50,4 miljonu EUR apmērā. Vajadzības gadījumā nākamajā aprēķināšanas ciklā 2020. gada iemaksas tiks pārrēķinātas, pamatojoties uz informāciju par iestāžu darbības jomas vai statusa izmaiņām.

5. tabula. VNV rēķinos ietvertās administratīvās iemaksas

	2020. g.	2019. g.	2018. g.	2017. g.	2016. g.	2015. g.
Informēto banku skaits	2 370	2 660	2 729*	2 819*	2 963*	3 060*
Piesaistāmā kopsumma (miljoni EUR)	69,1	88,8	91,4	83,0	56,7	21,8

Avots: VNV; summas noapaļotas līdz tuvākajam miljonam; *attiecībā uz 2015.–2018. gadu banku skaits atspoguļo gada vidējo skaitu, jo šo gadu iemaksas tika pārrēķinātas 2018. gadā, kad stājās spēkā galīgā sistēma; administratīvo iemaksu aprēķinā 2015. gada summā ir ietverta 2014. gada novembra un decembra summa.

60 Administratīvo iemaksu paziņojumus sešu nedēļu laikā var pārsūdzēt VNV Pārsūdzību izskatīšanas grupai⁷⁰. Pārsūdzību izskatīšanas grupas lēmumus var apstrīdēt Vispārējā tiesā. Bankas 2019. vai 2020. gadā neiesniedza nevienu apelācijas sūdzību pret paziņojumiem par administratīvajām iemaksām. Attiecīgi VNV neuzrādīja iespējamās saistības attiecībā uz administratīvajām iemaksām. Tā kā nav iesniegtas apelācijas sūdzības vai ierosināta tiesvedība, šķiet, aprēķins ir piemērots.

⁶⁹ Administratīvās iemaksas veido obligātā iemaksas komponente un mainīgā iemaksas komponente. VNV uz pusi samazināja obligāto iemaksas komponenti nozīmīgām iestādēm un pārrobežu bankām, kuru kopējie aktīvi ir 10 miljardi EUR vai mazāk, un mazāk nozīmīgām iestādēm, kuru kopējie aktīvi ir 1 miljards EUR vai mazāk.

⁷⁰ VNM regula, 85. panta 3. punkts.

Citi tiesvedības procesi un papildu informācija

61 2020. gada maijā VNV saņēma informāciju par divām lietām, kas saistībā ar personāla jautājumiem iesniegtas Vispārējā tiesā⁷¹. Taču, tā kā prasības celtas tikai 2020. gada 10. jūlijā, VNV nav uzrādījusi iespējamās saistības vai citu informāciju 2019. gada pārskatos⁷².

62 Atsevišķus VNV lēmumus, piemēram, par administratīvajām iemaksām un piekļuvi dokumentiem, var pārsūdzēt VNV Pārsūdzību izskatīšanas grupai⁷³. 2019. un 2020. gadā VNV Pārsūdzību izskatīšanas grupai tika iesniegtas vairākas jaunas lietas. Tomēr šīs lietas attiecās tikai uz piekļuvi dokumentiem, līdz ar nevajadzētu rasties iespējamām saistībām.

63 VNV ir pierādījusi, ka tā ir ieviesusi pienācīgus iekšējās kontroles mehānismus, kas nodrošina pārskatu par attiecīgajiem tiesvedības procesiem ES tiesās un valsts tiesās. Tomēr, ņemot vērā valsts līmeņa tiesvedības iezīmes, VNV informācija lielā mēra ir atkarīga no attiecīgo VNI sadarbības. Pamatojoties uz pieejamo pārskatu un mūsu iepriekšējiem ieteikumiem, VNV Juridiskais dienests sagatavo iekšējus novērtējumus par katras tiesvedības kategorijas risku ES līmenī un iesniedz šo informāciju grāmatvedim. VNV Valde tiek regulāri informēta par notikumu attīstību.

64 Visi pret VNV un VNI ierosinātie tiesvedības procesi rada gan finansiālās izmaksas, gan arī prasa cilvēkresursus. Izmaksas būs tieši jāsedz šīm iestādēm un attiecīgi visām bankām ar to administratīvo iemaksu starpniecību. 2019. gadā VNV izmaksāja 2,2 miljonus EUR ārējiem juridiskajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar tiesvedību nākamajos gados, un tā ir mazāka summa nekā 5,9 miljoni EUR 2018. gadā. 2019. gada beigās VNV Juridiskajā dienestā ar tiesvedības procesiem strādāja darbinieki atbilstoši pieciem pilnslodzes ekvivalentiem, kas ir mazāk nekā 2018. gadā (septiņi pilnslodzes ekvivalenti). 2020. gada 24. septembrī darbinieku skaits palielinājās līdz deviņiem pilnslodzes ekvivalentiem un diviem pagaidu darbiniekiem. Turklāt VNV Juridiskā dienesta ietvaros Tiesvedības grupai regulāri palīdz Juridisko konsultāciju grupas darbinieki.

⁷¹ Lietas T-270/20 un T-271/20.

⁷² Vienotās noregulējuma valdes 2019. finanšu gada galīgie pārskati, 37. lpp.

⁷³ VNM regula, 85. pants.

II daļa. Komisijas iespējamās saistības

65 Eiropas Komisija ir apstiprinājusi, ka 2019. gada 31. decembrī nebija iespējamo saistību, kas izrietētu no Komisijas uzdevuma saskaņā ar VNM regulu.

66 Atbilstoši ES judikatūrai⁷⁴ ES aģentūrām, tostarp VNV, var deleģēt tikai izpildu pilnvaras, un tādējādi tām deleģētā rīcības brīvība ir ierobežota. Tāpēc saskaņā ar VNM regulu noregulējuma shēma stājas spēkā tikai tad, ja Komisija to apstiprina. Komisija var iebilst pret jebkuru ierosinātās noregulējuma shēmas rīcības brīvības aspektu. Ja Komisija iebilst pret noregulējuma shēmu sabiedrības interešu kritērija dēļ vai pieprasa būtiskas VNF izmantošanas izmaiņas, tai jāiesniedz visas šādas izmaiņas Padomei⁷⁵.

67 2017. gada 7. jūnijā Komisija apstiprināja pirmo noregulējuma shēmu⁷⁶, kuru bija pieņēmusi VNV. Saistībā ar šo shēmu 2020. gada jūnijā pret Komisiju Vispārējā tiesā bija uzsākti 26 tiesvedības procesi⁷⁷. Visās 26 lietās tika prasīta Komisijas lēmuma atcelšana, bet piecās lietās – arī zaudējumu atlīdzināšana. Šīs lietas joprojām tiek skatītas, un Vispārējā tiesa vēl nav pieņēmusi nolēmumu. Tā kā *BPE* noregulējums neietvēra publiskā finansējuma atbalstu vai VNF izmantošanu (sk. 02. punktu), Komisija neveica ne valsts atbalsta, ne Fonda atbalsta novērtējumu.

68 Tāpat kā 2018. gada pārskatos, Komisija, pamatojoties uz savu grāmatvedības novērtējumu, ir nolēmusi attiecībā uz šīm lietām nekādas iespējamās saistības neuzrādīt. Viens no grāmatvedības novērtējumā norādītajiem iemesliem ir tāds, ka, pamatojoties uz pieejamo informāciju, neviens prasītājs nav pietiekamā mērā pierādījis Komisijas ārpuslīgumisko atbildību. Konkrēti, Komisija norādīja, ka nav pietiekami nopietnu tādas tiesību normas pārkāpumu, ar kuru personām tiek piešķirtas tiesības (sk. 17. punktu). Tāpēc Komisija uzskata, ka resursu aizplūdes varbūtība saistībā ar tās apstiprinājuma lēmumu ir maziespējama. Komisija arī norādīja, ka neviens prasītājs nevarēja būt cietis zaudējumus, ņemot vērā to, ka noregulējuma alternatīva būtu bijusi maksātnespēja saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Visiem akcionāriem vai kreditoriem, kuri būtu labākā situācijā, ja tiktu īstenota maksātnespējas procedūra, tiktu izmaksāta

⁷⁴ Meroni doktrīna, kas noteikta lietās 9/56 un 10/56, *Meroni & Co, Industrie Metallurgiche / Augstā iestāde*, (1957–1958) ECR 133, un lietā C-270/12, *Apvienotā Karaliste / Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome*, (ECLI:EU:C:2014:18).

⁷⁵ VNM regula, 18. panta 7. punkts.

⁷⁶ Noregulējuma shēmas apstiprināšana attiecībā uz *Banco Popular Español S.A. (BPE)*.

⁷⁷ Tikai vienā no šīm 26 lietām Komisija ir vienīgā atbildētāja.

kompensācija no VNF atbilstīgi procedūrai “neviens kreditors nav sliktākā situācijā” (sk. 37.–40. punktu). Tāpēc Komisija norādīja, ka, pamatojoties uz tās vispusīgo pieredzi, finanšu risks, kas Komisijai var rasties saistībā ar šīm lietām, ir maziespējams.

69 Pamatojoties uz mūsu izlases pārbaudi, mēs konstatējam, ka daži prasītāji bija apgalvojuši, ka ir atbilstība nosacījumiem, kas vajadzīgi, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība. Mēs norādām, ka šajā posmā ir grūti jebko prognozēt, ņemot vērā to, ka noregulējuma tiesiskais regulējums ir relatīvi jauns un veido sarežģītu, specifisku un bezprecedenta tiesību sistēmu. Tomēr mēs neguvām pierādījumus, kas būtu pretrunā Komisijas novērtējumam.

70 Pret Komisiju bija ierosinātas ne tikai lietas saistībā ar *BPE* noregulējumu, bet arī divi tiesvedības procesi⁷⁸, kuros tika prasīta *ex ante* iemaksu lēmumu atcelšana un zaudējumu atlīdzināšana. Abos gadījumos atbildētājs ir Komisija kopā ar VNV. Lai gan VNV varētu nākties izmaksāt atlīdzību prasītājiem gadījumā, ja tiktu atcelts VNV *ex ante* iemaksu lēmums, Komisijai risks var rasties tikai saistībā ar prasītāju tiesāšanās izmaksu atlīdzināšanu. VNV ir uzrādījusi iespējamās saistības, kas varētu rasties vienā no abām minētajām lietām, bet Komisija uzskata, ka tai nevar pārņemt nelikumīgu rīcību, tāpēc tā nav uzrādījusi iespējamās saistības. Abas lietas Vispārējā tiesā ir pagaidām atliktas, gaidot, kamēr tiks apstiprināti galīgie 2020. gada 23. septembra nolēmumi trijās 2017. gada *ex ante* iemaksu lietās (sk. 13. izcēlumu).

III daļa. Padomes iespējamās saistības

71 Mēs saņēmām apliecinājuma vēstuli no Padomes grāmatveža, kurā bija minēts, ka 2019. gada 31. decembrī Padomei nebija iespējamo saistību, kas izriet no VNM regulā paredzēto uzdevumu īstenošanas.

72 Komisija, pamatojoties uz VNV ierosinātās noregulējuma shēmas novērtējumu, var iebilst pret noregulējuma shēmu. Ja iebildums saistīts ar sabiedrības interešu kritēriju vai prasa veikt būtiskas izmaiņas VNF izmantošanā, Komisijai šādas izmaiņas jāierosina Padomei (sk. 66. punktu).

73 Līdz šim Padome nav bijusi iesaistīta neviena noregulējuma lēmuma pieņemšanā. Taču 2017. gada beigās pret to tika ierosināts viens tiesvedības process saistībā ar *BPE*.

---

⁷⁸ Lietas T-386/18 un T-400/19.

2018. gadā tika pieņemts nolēmums, ka šī lieta nav pieņemama, ciktāl tā attiecas uz Padomi⁷⁹. Tādējādi Padomei iespējamās saistības nav radušās.

---

⁷⁹ Vispārējās tiesas (astotā palāta) 2018. gada 14. jūnija rīkojums — *Cambra Abaurrea* / Parlaments un citi (lieta T-553/17).

Secinājumi un ieteikumi

74 Mēs norādām, ka šajā posmā ir grūti izdarīt prognozes par to, kāds būs iznākums pret VNV un Komisiju ierosinātajiem tiesvedības procesiem attiecībā uz lēmumiem veikt vai neveikt noregulējumu, jo noregulējuma tiesiskais regulējums ir salīdzinoši jauns un rada sarežģītu, specifisku un bezprecedenta tiesību sistēmu. Tomēr mēs neguvām pierādījumus, kas būtu pretrunā VNV un Komisijas novērtējumiem par iespējamām saistībām, kas izriet no VNM regulā paredzēto uzdevumu īstenošanas (sk. **25.** un **36.** punktu). Tāpat saistībā ar šīm lietām nav uzrādītas iespējamās saistības.

75 VNV ir turpinājusi uzlabot grāmatvedības uzskaiti attiecībā uz iespējamām saistībām, ko varētu radīt *ex ante* iemaksas VNF. 2019. gada pārskatos VNV ir uzrādījusi iespējamās saistības 186 miljonu EUR apmērā attiecībā uz ES tiesās pašlaik skatītām lietām, kurās tiek apstrīdēti 2017. un 2018. gada iemaksu cikli (sk. **45.** punktu). Šāda saistību uzrādīšana ir piesardzīga, īpaši ņemot vērā to, ka Vispārējā tiesa 2020. gada septembrī atcēla VNV lēmumu par 2017. gada *ex ante* iemaksām attiecībā uz trim bankām, jo trūka autentifikācijas un pietiekama pamatojuma, turklāt vienā gadījumā tam par iemeslu bija lēmuma pamatā izmantotā regulējuma daļēja nelikumība (sk. **13. izcēlumu**). Ja Vispārējās tiesas nolēmums netiks sekmīgi pārsūdzēts, pastāv augsts risks, ka visās skatītajās lietās varētu tikt atcelti *ex ante* iemaksu lēmumi. Tāpēc, ņemot vērā jebkādas norises, sagatavojot 2020. gada pārskatus, VNV būs jāpārvērtē visas izskatīšanā esošās lietas attiecībā uz *ex ante* iemaksām.

76 VNV arī uzlaboja to iespējamo saistību izklāstu, kas attiecas uz valsts līmeņa tiesvedību pret *ex ante* iemaksām. Divas no trijām VNI, kuras ir iesaistītas minētajā tiesvedībā, norādīja, ka tās nespēj novērtēt tiesās skatīto lietu risku. Atbilstoši mūsu 2019. gada ieteikumam VNV ir uzrādījusi attiecīgās summas kā iespējamās saistības kopā par 1 861 miljonu EUR, jo nav iespējams pamatoti apšaubīt resursu aizplūdes varbūtību (sk. **54.** punktu). Tomēr Vispārējās tiesas nesenā nolēmumā (sk. **11. izcēlumu**) ir noteikts, ka valsts tiesu kompetencē nav izskatīt VNV lēmumus par *ex ante* iemaksām VNF. Tāpat ir ļoti maz ticams, ka valsts tiesās apstrīdēti *ex ante* iemaksu lēmumi vien VNV radīs saimniecisko līdzekļu aizplūdi. Tāpēc šā iemesla dēļ nav vajadzīgs uzrādīt iespējamās saistības.

77 VNV ir iesniegta informācija par jauniem tiesvedības procesiem ES tiesās saistībā ar šādiem jautājumiem:

- VNV lēmumu neizmaksāt kompensāciju *BPE* akcionāriem un kreditoriem atbilstoši principam “neviens kreditors nav sliktākā situācijā” (sk. **40.** punktu);

- VNV jauno lēmumu par 2016. gada *ex ante* iemaksām VNF (sk. 50. punktu);
- VNV lēmumu par 2020. gada *ex ante* iemaksām VNF (sk. 44. punktu);
- divām lietām, kas attiecas uz personāla jautājumiem (sk. 61. punktu).

Taču, tā kā šīs lietas tika ierosinātas tikai dažas nedēļas pirms VNV galīgo pārskatu parakstīšanas un šīs prasības ir rūpīgi jāizvērtē, VNV Juridiskais dienests norādīja, ka saistītā riska novērtēšana turpinās. Tādējādi saistītais risks netika laikus novērtēts attiecībā uz 2019. gada pārskatiem. Šīs lietas būs jāapsver saistībā ar VNV 2020. gada pārskatiem.

1. ieteikums. Nesenie spriedumi un tiesvedība

Nemot vērā nesenos Tiesas un Vispārējās tiesas spriedumus un jebkādas turpmākas norises, VNV jāpārvērtē risks, ko rada visas izskatīšanā esošās lietas pret tās lēmumiem par *ex ante* iemaksām VNF, kā arī jānovērtē jaunie tiesvedības procesi.

Termiņš: VNV 2020. gada pārskatu iesniegšana

78 Lai nodrošinātu, ka pārskati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu, grāmatvedim ir jāsaņem visa attiecīgā informācija. 2019. gada pārskatu sagatavošanai VNV Juridiskais dienests iesniedza grāmatvedim riska novērtējumu par katru tiesā izskatīto lietu kategoriju (sk. 63. punktu). Atšķirībā no 2018. gada pārskatiem riska novērtējumā bija iekļauti arī pamatojumi. Turklāt arī NVI iesniedza grāmatvedim visaptverošu informāciju par valsts tiesās skatītām prasībām pret *ex ante* iemaksām (sk. 53. punktu), bet ne par valsts tiesās skatītām prasībām pret *BPE* noregulējumu (sk. 31. punktu).

2. ieteikums. Grāmatvedim iesniedzamā informācija

Sagatavojot galīgos pārskatus, VNV jāņem vērā visi tiesvedības procesi, lai nodrošinātu, ka pārskati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu. Jāapsver arī informācija, kas varētu radīt saimniecisko resursu aizplūdi, piemēram, valsts līmeņa tiesvedības procesi pret apstiprinātu noregulējuma shēmu īstenošanas lēmumiem.

Termiņš: VNV 2020. gada pārskatu iesniegšana

Šo ziņojumu 2020. gada 10. novembrī Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Alex Brenninkmeijer*.

Revīzijas palātas vārdā –

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K-H Le', written in a cursive style.

priekšsēdētājs

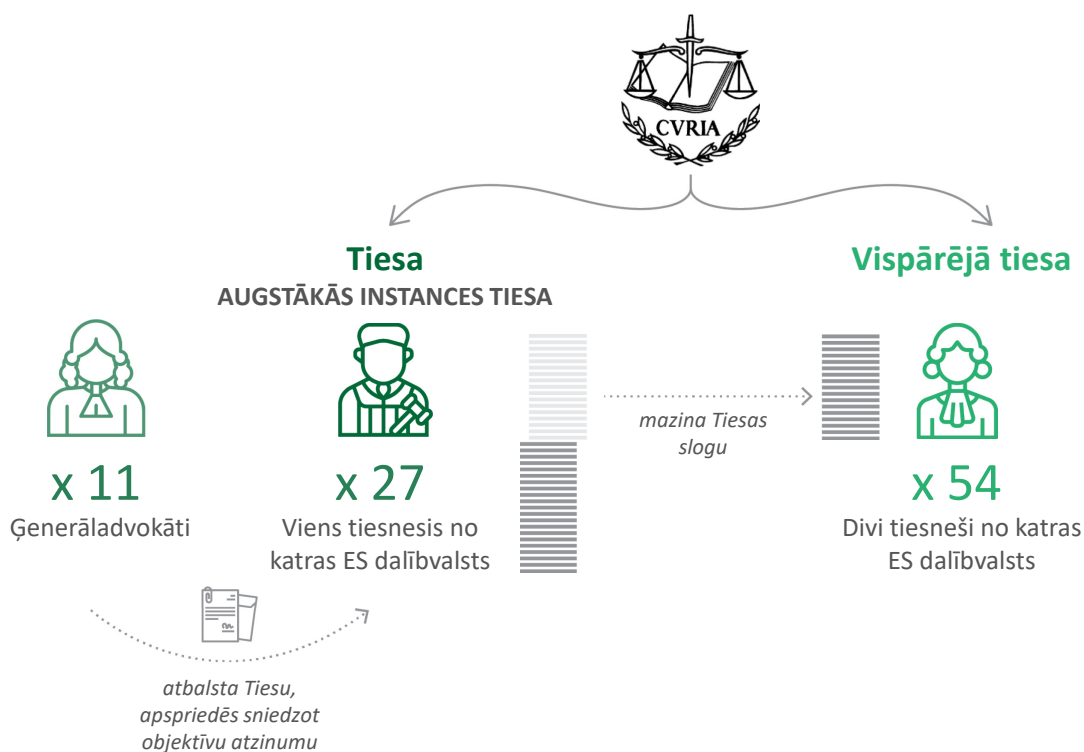
Klaus-Heiner Lehne

Pielikumi

I pielikums. Eiropas Savienības Tiesa un tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas pieejami, lai vērstos pret ES iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru lēmumiem

01 Eiropas Savienības Tiesā (sk. [1. attēlu](#)) ir divas tiesas: Tiesa un Vispārējā tiesa. Tiesā ģenerālvokātiem tiek piešķirtas lietas, un viņi sniedz atzinumus, lai palīdzētu Tiesai veikt apspriešanu. Vispārējo tiesu izveidoja, lai mazinātu Tiesas noslogojumu, un tā galvenokārt izskata lietas, ko ierosinājušas personas un uzņēmumi pret ES tiesību aktiem un normām, kas uz tiem attiecas tieši, kā arī lietas par kompensāciju par kaitējumu, ko radījušas ES iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras. Vispārējās tiesas spriedumus divu mēnešu laikā var pārsūdzēt Tiesā, taču apelācijas sūdzības var iesniegt tikai par tiesību jautājumiem.

1. attēls. Eiropas Savienības Tiesas sastāvs

Avots: ERP.

02 Fiziskas un juridiskas personas var izmantot dažādus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, lai vērstos pret ES iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru lēmumiem (sk. [2. attēlu](#)). Viens no tiesiskās aizsardzības līdzekļu veidiem ir prasība atcelt juridiski saistošu lēmumu, kas adresēts attiecīgajai personai vai kas tieši un individuāli to skar.

Lai atceltu lēmumu, ko pieņēmusi ES vai kāda tās struktūra, prasītājam ir jāiesniedz prasība divos mēnešos pēc attiecīgā lēmuma publicēšanas⁸⁰.

2. attēls. Tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas pieejami, lai vērstos pret ES iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru lēmumiem

Prasība ATCELT (lēmumu)	Prasība par ZAUDĒJUMU ATLĪDZINĀŠANU (ārpuslīgumiska atbildība)
JURIDISKAIS PAMATS	
LESD 263. pants	LESD 268. un 340. pants
	
TERMIŅŠ (prasības iesniegšanai)	
2 mēneši	5 gadi
	
Juridiski saistošs tiesību akts	NOSACĪJUMI (vienkāršoti)
Tieša un individuāla ietekme	
Labums prasītājam	Prettiesiska rīcība Reāli un droši zināmi zaudējumi Tieša cēloņsakarība

Avots: ERP, pamatojoties uz LESD un judikatūru.

03 Vēl viens tiesiskās aizsardzības līdzekļu veids ir prasība par zaudējumu atlīdzināšanu, pieprasot Savienības ārpuslīgumisko atbildību. Pret ES vērstas prasības par zaudējumu atlīdzināšanu, pamatojoties uz iespējamu ārpuslīgumisku atbildību⁸¹, var iesniegt tikai piecu gadu laikā. Lai panāktu zaudējumu atlīdzināšanu, prasītājam ir jāpierāda, ka iestāde ir pietiekami nopietni pārkāpusi tiesiskuma principu, ar kuru aizstāv fizisko personu tiesības, jāpierāda faktiskais prasītājam nodarītais kaitējums un tieša cēloņsakarība starp nelikumīgo darbību un kaitējumu.

04 Katra tiesvedība sākas ar to, ka prasītājs iesniedz prasību, norādot izvirzītos prasības pamatus un argumentus, kā arī prasījuma veidu. Atbildētājam ir pienākums

⁸⁰ LESD 263. pants paredz, ka tiesvedība jāuzsāk divos mēnešos pēc tam, kad vai nu tiesību akts publicēts, vai arī darīts zināms prasības iesniedzējam, vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas prasītājam kļuvis zināms.

⁸¹ LESD, 268. pants, VNM regula, 87. panta 5. punkts, un Tiesas Statūti, 46. pants.

divu mēnešu laikā⁸² sniegt rakstisku aizstāvību. Parasti prasītājs pēc tam var sniegt atbildi uz aizstāvības rakstu, un atbildētājs var sniegt atbildes rakstu uz repliku. Puses, kuras var pierādīt ieinteresētību lietas iznākumā, var iejaukties tiesvedībā, iesniedzot iestāšanās rakstu, kurā tās pauž atbalstu vienas puses secinājumiem. Turklāt ES tiesas var pusēm uzdot konkrētus jautājumus, un pusēm ir pienākums sniegt atbildes. Šīs rakstiskās procedūras noslēgumā ES tiesas var nolemt rīkot atklātu mutisku uzklaušīšanu Eiropas Savienības Tiesā. Tiesneši apspriežas un atklātā sēdē pasludina spriedumu (sk. **3. attēlu**). Spriedumu var pārsūdzēt divu mēnešu un desmit dienu laikā pēc tam, kad pusēm ir paziņots lēmums⁸³. Ja spriedumu nepārsūdz, tas pēc minētā termiņa beigām kļūst galīgs.

3. attēls. Parastā tiesvedības kārtība Eiropas Savienības Tiesā

Avots: ERP.

⁸² Izņēmuma apstākļos šo termiņu var pagarināt pēc atbildētāja pamatota lūguma saskaņā ar Vispārējās tiesas reglamenta 81. pantu (OV L 105, 23.4.2015., 1. lpp.). Termiņš tika pagarināts lielākajā daļā tiesvedības procesu saistībā ar *BPE* noregulējumu.

⁸³ Tiesas Statūti, 56. pants.

II pielikums. Iepriekšējā gadā sniegto ieteikumu pēcpārbaude

Ieteikuma gads	Ieteikums	Statuss	Plašāka informācija
2019. g.	Vērtējot tiesvedības izraisītu ekonomisko resursu aizplūdes varbūtību, VNV attiecībā uz katru gadījumu jāietver pienācīgi iemesli un pamatā esoša argumentācija.	Ieviests	VNV ir novērtējusi riska faktorus katrā lietu kategorijā, tostarp ir devusi dažus iemeslus, kuri paskaidro VNV secinājumus.
2019. g.	Ja resursu aizplūdes varbūtību nevar noteikt tiesvedības saistībā ar <i>ex ante</i> iemaksām dēļ, aizplūdi nevar izslēgt un iespējamās saistības jāuzrāda. Šis ieteikums īstenojams, ņemot vērā norises saistībā ar tiesvedību.	Ieviests	VNV kā iespējamās saistības ir uzrādījusi VNV iekasētās <i>ex ante</i> iemaksas, kuras ir apstrīdētas valsts līmenī, gadījumos, kad valsts noregulējuma iestāde nav spējusi novērtēt attiecīgās summas.

Akronīmi un saīsinājumi

Akronīms vai saīsinājums	Skaidrojums
BPE	<i>Banco Popular Español S.A.</i>
ESPH	Eiropas Savienības Pamattiesību harta
EST	Eiropas Savienības Tiesa
FROB	<i>Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria</i> (Spānijas valsts noregulējuma iestāde)
LESD	Līgums par Eiropas Savienības darbību
PE	pilnslodzes ekvivalents
Tiesa	viena no Eiropas Savienības Tiesas struktūrām
VNF	vienotais noregulējuma fonds
VNI	valsts noregulējuma iestāde
VNM	vienotais noregulējuma mehānisms
VNM regula	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. jūlija Regula (ES) Nr. 806/2014, ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 225, 30.7.2014., 1. lpp.)
VNV	Vienotā noregulējuma valde
VT	Vispārējā tiesa (viena no Eiropas Savienības Tiesas struktūrām)

VNV atbilde

VNV pieņem zināšanai šo ziņojumu un vēlas pateikties ERP par labo sadarbību revīzijas laikā.

1. ieteikums VNV pieņem ERP 1. ieteikumu.

2. ieteikums VNV pieņem ERP 2. ieteikumu.

Komisijas atbilde

uz Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu saskaņā ar 92. panta 4. punktu Regulā (ES) Nr. 806/2014 par jebkādām iespējamām saistībām (Vienotā noregulējuma valdes, Padomes, Komisijas vai citām saistībām), kas izriet no šajā regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Padomes un Komisijas uzdevumu īstenošanas 2019. finanšu gadā

“Komisija ir ņēmusi vērā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu.”

Padomes atbilde

Padome ir iepazinusies ar Eiropas Revīzijas palātas ziņojumu.

Revīzijas darba grupa

Pamatojoties uz 92. panta 4. punktu Regulā (ES) Nr. 806/2014, ar ko izveido vienotu noregulējuma mehānismu, ERP katru gadu sagatavo ziņojumu par jebkādām iespējamām saistībām, kas izriet no šajā regulā paredzēto Vienotās noregulējuma valdes, Komisijas un Padomes uzdevumu īstenošanas.

Šo ziņojumu sagatavoja ERP locekļa *Alex Brenninkmeijer* vadītā IV apakšpalāta, kuras pārziņā ir to izdevumu jomu revīzija, kas attiecas uz tirgu regulējumu un konkurētspējīgu ekonomiku. Šo revīziju vadīja ERP loceklis *Rimantas Šadžius*, un revīzijas darbā piedalījās locekļa biroja vadītājs *Mindaugas Pakštys*, direktore *Joanna Metaxopoulou*, atbildīgais vadītājs *Paul Stafford*, darbuzdevuma vadītājs *Matthias Blaas*, revidenti *Carlos Soler Ruiz* un *Nadiya Sultan*, kā arī juridiskā padomniece *Andreea-Maria Feipel-Cosciug*.

Rimantas Šadžius

Mindaugas Pakštys

Joanna Metaxopoulou

Paul Stafford

Matthias Blaas

Carlos Soler Ruiz

Nadiya Sultan

Andreea-Maria Feipel-Cosciug

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2020. gads

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku īsteno ar [Eiropas Revīzijas palātas Lēmumu Nr. 6–2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piem., individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tas nozīmē, ka atkalizmantošana ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas izmaiņas. Atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt dokumentu sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jums ir jānoskaidro papildu tiesības, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamas privātpersonas, piem., attiecībā uz ERP darbinieku fotoattēliem, vai ja tas ietver trešās personas darbu. Ja atļauja ir saņemta, tā atceļ iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, jums var būt jāprasa atļauja tieši autortiesību īpašniekiem.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā un jums nav licencēti.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

Eiropas Revīzijas palātas logotipa izmantošana

Eiropas Revīzijas palātas logotipu nedrīkst izmantot bez Eiropas Revīzijas palātas iepriekšējas piekrišanas.